

Vlaams
Parlement

vergadering **C49**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 27 oktober 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de resultaten van de onderzoeksoopdracht met betrekking tot de regionale televisieomroepen – 234 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de regionale televisieomroepen – 310 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de voorbereiding van de digitalisering van de radiosector in Vlaanderen – 212 (2016-2017)	16
VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nieuwe prioriteiten voor het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang – 262 (2016-2017)	19
VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de coproductieakkoorden – 282 (2016-2017)	23
VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over burn-out in de audiovisuele sector – 196 (2016-2017)	25
VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het kunstenlandschap na de verdeling van de werkingssubsidies – 284 (2016-2017)	28
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het e-boek – 334 (2016-2017)	33

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de resultaten van de onderzoekopdracht met betrekking tot de regionale televisieomroepen – 234 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de regionale televisieomroepen – 310 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, Vlaanderen telt vandaag tien regionale omroepen. Conform het Mediadecreet hebben de regionale omroepen een aparte plaats en opdracht in het medialandschap. Voor de uitvoering van hun decretale opdracht wordt een samenwerkingsovereenkomst tussen de regionale omroep en de Vlaamse overheid gesloten. De huidige samenwerkingsovereenkomsten met de regionale omroepen lopen eind 2016 af.

In de commissievergadering van 7 juli 2016 kwam dit dossier nog aan bod. Het onderzoeksbureau Podium Perception Management (PPM) was toen volop bezig met de uitvoering van een studie. De studie zou in september zijn afgerond. Ze bevat aanbevelingen over de samenwerking tussen de regionale omroepen en de VRT. Ik diende deze vraag in op het ogenblik dat de studie nog niet klaar was – of moet ik zeggen: nog niet was gelekt? Ik zal de vragen in mijn schriftelijk ingediende vraag daarom wat herformuleren.

Intussen weten we wat er in de studie staat. Er staan interessante bevindingen in. De regionale omroepen worden in de studie doorgaans niet bij naam genoemd, wat het wat moeilijk maakt om het kaf van het koren te scheiden – als dat laatste van ons al zou worden verwacht. Het rapport is in het algemeen behoorlijk negatief voor de regionale omroepen. Ik som enkele elementen op. Ze bereiken vooral een ouder publiek, want 44 procent van de kijkers is ouder dan 65. Jongeren worden moeilijk bereikt, wat verklaart waarom men meer aandacht voor digitalisering en internet en dergelijke vraagt. Sommige regionale omroepen staan op dat vlak al vrij ver, maar andere minder. Regionale omroepen moeten ook een eigen plaats zoeken tussen andere regionale informatiekanaalen.

Een moeilijk punt lijken de metingen te zijn. Men is in 2015 gestopt met de PPM-metingen. Er zijn nog wel de CIM-metingen. Maar wat het bereik betreft – we maakten een decreet om ervoor te zorgen dat de distributeurs een vergoeding aan de regionale omroepen uitbetalen – baseert men zich op het aantal aansluitingen van die distributeurs. In de studie staat ook het dag-, week- en maandbereik van de regionale omroepen – niet per omroep, maar in het algemeen. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen de goede en de minder goede regionale omroepen. Het dagbereik bedroeg in 2008 iets meer dan 20 procent; in 2014 was dat nog maar 14 procent. Het weekbereik bedroeg in 2008 55 procent; in 2014 was dat nog 40 procent. Het dagbereik bedroeg in 2008 ongeveer 80 procent; in 2014 was dat nog 70 procent. Ook de waarderingscijfers voor het journaal gaan voor alle omroepen achteruit. Dat baart toch zorgen.

Ook de netto-inkomsten dalen: tussen 2010 en 2015 verloren alle regionale omroepen samen 10 miljoen euro. Wat hen nog overeind houdt, is de bereikvergoeding die decretaal is verankerd en die de distributeurs verplicht om hun een vergoeding te betalen. Die vergoeding is het enige onderdeel van de inkomsten dat toeneemt: van 5 miljoen euro in 2010 naar 6 miljoen euro in 2015.

In de studie gaat het ook over de vergoeding tussen de zendgemachtigden of de vergunninghouders en de exploitatiemaatschappijen. Dat wordt ook in het decreet behandeld. In de studie staat dat waar die samenwerking goed is, er schaalvoordelen zijn en de situatie ten goede wordt beïnvloed. Ik vind daarvoor in de studie nergens harde bewijzen, maar dat lijkt logisch. De samenwerkingsovereenkomsten tussen de Vlaamse overheid en de regionale omroepen, en ook de bereikvergoeding, hebben de daling van het bereik blijkbaar niet kunnen keren. Ook de waardering is niet toegenomen. Volgens de studie is de betrokkenheid van de kijker afgebrokkeld.

De studie formuleert dan een mijns inziens zwaarwegende conclusie: de samenwerkingsovereenkomsten tussen de Vlaamse overheid en de regionale omroepen zou men in de toekomst maar beter stopzetten. De decretaal verankerde regeling voor de bereikvergoeding zou uiteraard blijven bestaan. Volgens mij kan ook aan de ondertiteling, als element van die samenwerkingsovereenkomsten, niet worden getornd. De ondertiteling is immers verankerd in artikel 151 van het Mediadecreet.

Ook andere omroepen, naast de regionale omroepen, maken daarvan gebruik. Dat zit nog eens vastgetimmerd in die samenwerkingsovereenkomsten. Maar ik denk dat ook dat hoe dan ook blijft bestaan. Als ik het goed heb, gaat het over zo'n 85.000 euro per omroep.

Verder zit er in die samenwerkingsovereenkomst zo'n 100.000 euro voor aparte onderdelen, innovatie, enzovoort. Daarvan lijkt het rapport te zeggen: 'Minister, haal dat daar maar weg, want dat is niet zinvol.' Bij mijn vraagstelling straks kom ik daar misschien nog even op terug.

Als er oplossingen moeten komen voor alle negatieve dingen die we hier horen, dan kijken we in de eerste plaats naar de omroepen zelf. We hebben hier te maken met privé-initiatieven, privéondernemingen, die weliswaar een zekere steun krijgen van de Vlaamse overheid, maar die uiteindelijk zelfstandige ondernemingen zijn. Zij moeten zelf in de eerste plaats een antwoord bieden op die vragen.

Wat ook nog aan bod komt – en ik denk dat u daarover al hebt gesproken in de pers – is de samenwerking met de VRT. Het uitwisselen van kennis en informatie lijkt mij hoe dan ook logisch. Op het vlak van innovatie is het ook logisch dat men samenwerkt. Ik hoor vanuit de regionale omroepen bijvoorbeeld de vraag dat de Sandbox, het innovatieve bij de VRT wordt opengesteld voor de regionale omroepen. Dat kan nuttig zijn. Het beeldmateriaal en de reportages ter beschikking stellen, toch zeker vanuit de regionale omroepen naar de VRT, kan eveneens nuttig blijven.

Zoals gezegd, maakt het rapport onvoldoende duidelijk welke omroepen op welke punten zwak scoren en welke beter scoren. Er worden eigenlijk geen namen genoemd. Ik neem aan dat de omroepen zelf wel zien over wie het gaat en dat u dat ook weet. Maar voor ons, als parlementslid, is het wat lastig om dat eruit te halen. Het is ook lastig voor wie het wel goed doet, om dan op een hoopje te worden geveegd met diegenen die het minder goed doen.

Minister, we moeten een aantal zaken hoe dan ook bekijken. Dat decreet over de bereikvergoeding zit goed, althans in de basis. Die dienstenverleners vergoeden de omroepen volgens bereik, maar misschien kun je daar ook kanttekeningen bij plaatsen. BRUZZ bekleedt een aparte plaats en krijgt aparte subsidiëringkanalen ter beschikking, omdat er in dat zendgebied ook heel wat niet-Nederlandstaligen zitten. RINGtv heeft in de Rand natuurlijk een vergelijkbaar probleem: ook steeds meer niet-Nederlandstaligen. De vijver waarin men kan vissen, is dus kleiner. Ik weet niet of er dan geen correctiefactoren moeten worden meegenomen in de toekomst. Die dingen moeten we misschien eens bekijken.

Dat er professionalisering nodig is, blijkt ook uit dat rapport. Ik denk dat we het daarover allemaal eens zijn en ook al waren toen we destijds het decreet hebben gemaakt. Maar we mogen ook hier niet iedereen over dezelfde kam scheren.

Minister, zoals beloofd heb ik mijn vragen wat aangepast, aangezien het rapport er ondertussen ligt.

Wat zijn uw bevindingen, nu het rapport op uw bureau ligt? Welke aanbevelingen zou u meenemen als er onderhandeld wordt over nieuwe beheersovereenkomsten? U gaf aan dat u dat misschien allemaal wel met een jaar wilt verlengen, om dan eens goed te kunnen nadenken. Hoe staat u tegenover de conclusie van het rapport om die samenwerkingsovereenkomsten misschien helemaal te schrappen? Zoals ik al zei, kan dat wat ons betreft nooit gaan over het onderdeel onder-titeling. Dat valt daar volgens ons helemaal buiten. Maar wat er dan wel nog overblijft, ook daar kun je de vraag stellen of het nodig en nuttig is om dat zo maar onderuit te halen. Als dat kan, zou ik graag al eens van u horen hoe u tegen die specifieke aanbeveling uit het rapport aankijkt.

Als we het hebben over samenwerking met de openbare omroep, met de VRT, hoe zou dat volgens u passen in de huidige, nieuwe beheersovereenkomst die de overheid met de VRT heeft afgesloten?

In uw antwoord van 7 juli gaf u een aantal dingen mee over digitalisering. Misschien kunt u daarover iets meer zeggen? Dat is toch een pijnpunt in het rapport. Het rapport zegt dat zeker een aantal van die regionale omroepen slecht scoren, te traag werken en daarin te traag meegaan. Hoe kunt u dat verhelpen?

Ten slotte, wat is de precieze timing? Als we het goed begrijpen, zou u geneigd zijn om de huidige samenwerkingsovereenkomsten nog even, ongeveer een jaar, te laten doorlopen en dan te bekijken hoe je het aanpakt voor de toekomst. Hebt u daarvoor een meer precieze timing?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, dat regionale televisieomroepen een belangrijke verbindende maatschappelijke functie vervullen in onze geglobaliseerde en superdiverse samenleving, hoef ik in deze commissie niet te vertellen. Ook op lokaal en regionaal niveau is het immers belangrijk dat de vierde macht haar democratische controlefunctie kan uitoefenen en de bevolking wordt geïnformeerd over wat er in de onmiddellijke leefomgeving gebeurt. Vandaar de beleidskeuze om via een decretale verankering – wat in het verleden gebeurde – van de bereikvergoeding te komen tot een stabiele basis van inkomsten via een vergoeding van de auteursrechten door de dienstenverleners, gekoppeld aan de decretale vergoeding van 185.000 euro per zender via de samenwerkingsovereenkomst.

We weten allemaal dat de regionale televisieomroepen ook worden geconfronteerd met de grote digitale transformatie van de mediasector en het mediagebruik en dat er meer moet worden ingezet op kijkers via de website. Dat betekent meteen een daling van hun bereikvergoeding. Het aantal kijkers op de website wordt immers nog niet gemeten.

In de bespreking voor de zomer kwam ook de mogelijkheid van een samenwerking met de VRT ter sprake, in uitvoering van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT. Toen werd gezegd dat we nog eens goed zullen moeten nadenken over hoe we de regionale omroepen daadwerkelijk in staat kunnen stellen om hun decretale taak goed uit te voeren en hun complementaire rol te vervullen in het veranderende medialandschap. Een correcte financiering moet de leefbaarheid van deze zenders waarborgen.

Nu is er dan die studie klaar van PPM. Het was naar aanleiding van het feit dat u zei dat deze studie in het najaar klaar zou zijn dat ik deze vraag heb ingediend. Ik was dan ook een beetje verbaasd dat er gisteren plots in De Tijd een artikel over opdook. Wij kregen de studie in de namiddag. Zij telt ongeveer honderd bladzijden, weliswaar met veel tabellen, maar ik heb ze nog niet ten gronde kunnen lezen. Ik zie echter wel veel zaken waar ik vragen bij heb. Ik zal u niet verhalen dat de twee Vlaams-Brabantse regionale zenders mij al hebben laten weten dat bepaalde zaken niet kloppen. Die mensen zijn uiteraard ongerust. Zo wordt de Regionale Omroep Brabant (ROB) als een stand-alonezender gepercipieerd. Dat klopt gewoon niet. Zij zitten nu al in de Vlaams-Brabantse Mediamaatschappij. Zij hebben naast hun vzw een exploitatiemaatschappij. Dat zijn misschien details, maar in verband met die studie vraag ik mij toch af – en ik richt mij nu ook tot de commissievoorzitter – of we het in deze commissie niet eens grondig moeten bestuderen. We zitten de komende maanden met de begrotingsbesprekingen, maar ik stel toch voor om kort na Nieuwjaar de mensen die deze studie hebben gemaakt, uit te nodigen. Wij kunnen dan tegelijkertijd ook eens een repliek horen van onze regionale zenders. Zij zeggen: 'Hoe kan dat nu? Onze kijkcijfers zijn gestegen. Wij doen het allemaal fantastisch!' Wat wij horen uit het veld, klinkt anders dan wat uit die studie naar voren komt. Wij zouden die twee eens tegenover elkaar moeten kunnen zetten. Dat zou een nuttige oefening zijn. Dat belet niet dat we vandaag uiteraard al eens van gedachten kunnen wisselen. Maar ik denk dat we het vandaag niet uitputtend zullen kunnen behandelen omdat ik veronderstel dat niet alle collega's dit grondig hebben kunnen bestuderen.

Mijn eerste vraag luidde, minister: wat zijn de resultaten van de onderzoeksopdracht van PPM? Maar we hebben dus gisteren via het secretariaat van de commissie en de voorzitter de teksten gekregen. We kunnen het lezen, maar bij mij is dat lezen dus nog niet zo snel gegaan. Minister, u hebt er zich al eerder over kunnen buigen. Misschien kunt u al een paar zaken toelichten.

Werden bij het onderzoek ook de cijfers van het CIM in rekening gebracht? Tot zover was ik wel geraakt. Dat was een van de dingen die voor mij een beetje onduidelijk waren. "Na april 2015 werd het PPM-onderzoek beëindigd. Er werd overgestapt op de CIM-Audimetrie." Oké. Wat betekent dat nu in functie van de cijfers, waar de evaluatie toch over een aantal jaren zou moeten gaan en waarin het laatste jaar toch ook belangrijk is? Dat soort zaken is voor mij heel onduidelijk omdat CIM-cijfers, naast de bereikbaarheidscijfers die wij krijgen via de dienstenverleners, toch ook belangrijk zijn.

Hoe werd het maatschappelijk belang van de regionale zenders gemeten?

Werden de bevindingen van de studie al teruggekoppeld en gevalideerd bij de regionale zenders zelf?

Jaarlijks moeten de regionale televisieomroepen uitgebreide informatie over de diverse aspecten van hun werking bezorgen aan de administratie Media. Werd deze informatie ook gebruikt bij het onderzoek van PPM? Zo ja, in welke zin en zo nee, waarom niet?

Werd ondertussen al met de VRT gesproken? Vandaag las ik in Het Belang Van Limburg dat iemand zegt: 'Ja, we zitten hier vlak naast Radio 2 maar we hebben daar nog nooit mee samengewerkt. Bovendien, als we van de VRT iets willen krijgen, kost dat geld.' Dat was, in het licht van een toekomstige samenwerking, allemaal niet zo positief. Er is in elk geval blijkbaar niet veel interesse. Het blijft toch een belangrijke piste, die ik trouwens zelf gelanceerd heb. Hoe zit het daarmee? Werd met de VRT al gesproken over mogelijkheden tot samenwerking met de regionale televisieomroepen, bijvoorbeeld voor sportuitzendingen, in uitvoering van

hun beheersovereenkomst? En kunnen er afspraken gemaakt worden met betrekking tot de concurrentiële reclamewerving voor Radio 2?

Wat is de timing nu? Naar aanleiding van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst heb ik begrepen welke financiering er in 2017 zal worden verlengd. Daarmee kopen we inderdaad tijd om het allemaal grondiger te bekijken. Die vraag valt eigenlijk voor een deel weg.

Het nieuwe systeem voor de bereikvergoeding zou volgens onze informatie positief zijn voor bijna alle zenders, behalve voor RINGtv vanwege hun specifieke situatie in de Vlaamse Rand. Welke oplossing plant u daar voor deze structurele tekortkoming? Hebt u daar al enig perspectief te bieden?

De regionale zenders moeten meer inzetten op online kijken, maar dat lijkt nefast voor de bereikvergoeding en dus voor hun inkomsten. Welke oplossing kunnen we daaraan geven?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het eindrapport van de onderzoeksopdracht over de regionale televisieomroepen is opgeleverd. Na het voortijdig verschijnen ervan in de pers hebben we u dat bezorgd. Een presentatie in deze commissie door het onderzoeksbureau PPM over de resultaten en aanbevelingen is voorzien in de opdracht. Voorzitter, dit behoort vanzelfsprekend volledig tot uw prerogatieven. Ik ga eerst in op de algemene vragen over het rapport, vervolgens komen de specifieke vragen aan bod.

Zoals bepaald in de beleidsnota 2014-2019, was het de bedoeling om de impact van de samenwerkingsovereenkomsten 2012-2016 en de decretale bereikvergoeding door dienstenverleners te evalueren. De onderzoekers geven aan dat het gevoerde beleid haar deugdelijkheid heeft bewezen op twee vlakken. Ten eerste creëert de mogelijkheid tot samenwerking tussen vzw's, houders van de zendvergunning, en exploitatiemaatschappijen substantiële schaalvoordelen. Ten tweede is de bereikvergoeding is een essentiële factor gebleken voor de economische leefbaarheid van de regionale televisieomroepen: ze lijkt de belangrijkste incentive te zijn voor de omroepen om het bereik te vergroten. Uit de evaluatie blijkt echter dat er in globo een dalende trend is in bereik. Over de periode van 2008 tot 2014 daalde het dagbereik met 36 procent, het weekbereik met 27 procent en het maandbereik met 13 procent. Alle omroepen laten in min of meerdere mate een daling van het dagbereik optekenen, die kan oplopen tot net geen 60 procent over een periode van 6 jaar. De daling in dagbereik laat zich zien in alle groepen, naar geslacht, leeftijd, sociale groep en 'verantwoordelijken voor aankoop', maar is het meest uitgesproken voor de jongere leeftijdsgroepen en de lagere sociale groepen.

Ik wil hier onderstrepen dat dit een genuanceerd verhaal is. Dé regionale televisieomroep bestaat niet, dat geven de onderzoekers ook aan in hun rapport. Er zijn omroepen, al is dit een beperkt aantal, die de bereikdoelstellingen voor de journaals en informatieprogramma's in de samenwerkingsovereenkomsten halen, namelijk minstens 65 procent op maandbasis en 35 procent op weekbasis, net zoals er ook verschillen zijn in de waardering door en de betrokkenheid van de kijker, alsook de inzet voor gerealiseerde digitale omslag en financiële performantie. Er is ook wel degelijk werk gemaakt van het creëren van schaalvoordelen, van verscherpte online aandacht, alleen kan dat niet over iedereen gezegd worden.

De prestaties verschillen van regionale zender tot regionale zender, al toont het onderzoek wel aan dat de omroepen die via een exploitatiemaatschappij samenwerken door de band beter presteren dan 'alleenstaande' omroepen. Maar ook dan moet er met twee woorden gesproken worden. Dat maken de onderzoekers

ook duidelijk in hun rapport. Meer toelichting hieromtrent, onder andere over de cijfers, kan desgewenst gegeven worden door PPM tijdens hun presentatie van de resultaten van de onderzoeksopdracht.

Wanneer we dit alles in gedachten houden, kunnen we de aanbevelingen overlopen die door PPM aan de regionale televisieomroeporganisaties en de overheid worden gedaan. De eerste aanbeveling is dat bij de vzw's, houders van de erkenning, een nieuwe crossmediale redactionele strategie dient te worden ontwikkeld die de regionale omroeporganisaties opnieuw relevant of relevanter maakt. PPM stelt vast dat het bereik van de regionale omroepen nu al tien jaar daalt en roept hierbij verschillende pertinente vragen op. Hoe bedienen de regionale televisieomroeporganisaties de Vlaming die geïnteresseerd is in regionale informatie en hoe langer hoe meer een multimediale mediaconsument is? Wat is de rol van de website en de sociale media? Wat is de rol van de klassieke tv-uitzendingen? Wat is de interactie en de complementariteit tussen de verschillende mediavormen? Hoe vind je het juiste medium voor de juiste content? Op welk segment van de Vlaamse bevolking richten de regionale televisieomroeporganisaties zich primair en op welke behoeftes aan regionale informatie focussen ze? Wat is de 'unique selling proposition' van de regionale televisieomroeporganisaties ten opzichte van andere media die regionale informatie verstrekken, zoals kranten, huis-aan-huis bladen, landelijke televisiejournaals?

Als tweede aanbeveling wordt gesteld dat er nood is aan een nieuw meetinstrumentarium dat bereik, waardering en betrokkenheid crossmediaal meet, opgesplitst naar relevante socio-demografische groepen en nieuws- en informatieprofielen met betrouwbare cijfers voor elk zendgebied. Die informatie moet op drie niveaus kunnen worden ingezet. In de eerste plaats voor de vzw's en de hoofdredacteurs om de redactionele strategie op middellange en lange termijn te bepalen en op te volgen. Vervolgens voor de hoofdredacteurs en de eindredacteurs om de nieuws- en informatieprogramma's op regelmatige basis te kunnen evalueren en eventueel bij te sturen. Ten slotte voor de Vlaamse overheid zelf, de vzw's en de exploitatiemaatschappijen om de decretale opdracht af te stemmen op een medialandschap en een mediaconsument in transformatie.

De 'alleenstaande' regionale televisieomroeporganisaties krijgen de aanbeveling op zoek te gaan naar schaalvoordelen om hun financiële leefbaarheid veilig te stellen, het noodzakelijke veranderingsproces te kunnen financieren en te investeren in redactionele kwaliteit, maar ook om de ondersteunende diensten te professionaliseren, zoals analytische boekhouding en een sterk commercieel apparaat dat zich richt op de lokale markt en ten slotte om te investeren in techniek.

De vierde aanbeveling is dat een aantal zenders erop gewezen worden dat zij hun zendgebieden beter dienen af te stemmen op homogene nieuwsgebieden zodat de eerste voorwaarde om relevant te kunnen zijn, ingevuld wordt. PPM trekt hiermee de lijn door met haar bevindingen uit haar adviesopdracht in 2013 met betrekking tot het verzorgingsgebied van de regionale televisieomroeporganisaties. In concreto komt dit neer op een herverkaveling van de huidige zendgebieden.

Vijfde aanbeveling: alle omroepen zouden hun merk moeten herpositioneren. Dit behelst onder meer de merknaam en de merkenarchitectuur, de instrumentele en emotionele meerwaarde, de randprogrammatie en de marketing- en communicatiestrategie. De Vlaamse mediaconsument staat natuurlijk centraal in deze oefening, maar het is niet onverstandig om hierbij ook aandacht te hebben voor adverteerders en sponsors.

Ten slotte is er nog de aanbeveling om, naast de ontwikkeling van een nieuwe redactionele strategie en een nieuwe merkstrategie, ook een nieuwe commerciële strategie te ontwikkelen die tot doel heeft de spot- en non-spotinkomsten van de

regionale omroepen te optimaliseren. Dit moet enerzijds gebeuren op de nationale reclamemarkt, voor adverteerders die regionale campagnes nodig hebben, en anderzijds op de lokale markt voor lokale adverteerders. In 2010 realiseerden de regionale omroepen bij lokale adverteerders nog 22,5 miljoen euro netto. In 2015 is dit gezakt tot 17,3 miljoen euro.

Dat is een daling met bijna een kwart, niettegenstaande een trend van stijgende reclame-investeringen in tv-reclame in het algemeen.

Vervolgens heeft PPM ook aanbevelingen voor de Vlaamse overheid. Die bouwen voort op de aanbevelingen aan de omroepen en geven aan dat een nieuw beleid van de Vlaamse overheid voor deze omroeporganisaties enkel succesvol kan zijn als alle regionale omroeporganisaties effectief werk maken van een nieuwe toekomststrategie en bereid zijn om daar hun organisatie op af te stemmen. Zoals aangegeven verschilt dat van omroep tot omroep. De onderzoekers stellen dat het initiatief daartoe niet anders kan liggen dan bij de regionale omroepen zelf. In concreto stellen zij het volgende voor: elke redactie zou in de schoot van haar vzw een toekomstgerichte redactionele strategie moeten ontwikkelen in overleg en consensus met elke 'exploitant' die verantwoordelijk is – binnen haar financiële mogelijkheden – voor de bijhorende mensen, middelen en organisatiestructuur.

Aansluitend kan dan worden bekeken per omroep en per exploitant of, hoe en wat de rol van de Vlaamse overheid zou kunnen zijn tijdens het implementatieproces: ondersteunen van strategisch onderzoek en ontwikkeling; faciliteren van veranderingsprocessen; faciliteren van herstructureringen; meer samenwerking met onder meer de VRT, daar kom ik op terug; crossmediaal meetinstrumentarium ontwikkelen; wetgeving afstemmen enzovoort.

We zijn het dus met elkaar eens, collega's, dat de uitdagingen in het rapport niet min zijn, en voor de éne omroep al groter zijn dan de andere. Er ligt werk op de plank, in eerste instantie voor de regionale televisieomroepen zelf, zoals de heer Vandaele aangaf, sommige zijn daar al aan begonnen. Dat is ook de boodschap die ik hun heb meegegeven.

Vlijtige lezers zullen dit weekend ook al in mijn beleidsbrief ontdekt hebben dat deze elementen daarin aan bod komen. De huidige samenwerking met de regionale televisiezenders wordt wel degelijk in 2017 voortgezet, om toch een zeker continu beleid te kunnen voeren, zelfs al is er nu soort alarmbel afgegaan. Die tijd is nodig, niet alleen om het rapport tot zich te kunnen nemen, maar ook om ten gronde met oplossingen voor de dag te komen. Aansluitend bekijken we dan, per omroep en per exploitant, hoe en wat de rol van de overheid kan zijn. Het is mijn bedoeling om midden 2017 klaar te zijn met een nieuw kader.

Dan volgden een paar specifieke vragen over het maatschappelijk belang van de regionale zenders en de meetmethodiek, de CIM-cijfers en dergelijke. De decreetale opdracht van de regionale televisieomroeporganisaties is het brengen van regionale informatie met de bedoeling binnen het verzorgingsgebied de communicatie onder de bevolking en tussen de overheden en de bevolking te bevorderen en bij te dragen tot de algemene sociale en culturele ontwikkeling. Binnen de scope van deze onderzoeksopdracht wordt een uitspraak gedaan over: het bereiken van een zo groot mogelijk aantal kijkers binnen het verzorgingsgebied met programma's met regionale informatie over datzelfde gebied; het verzekeren van een hoge mate van betrokkenheid van kijkers bij de programma's door het aanbod van interactieve toepassingen.

Het bereik van de regionale omroepen is voor de periode 2008 tot 2014 beschikbaar op basis van de Portable People Meter. Dit onderzoek liep voor RTVM van 2007 tot april 2015. Het TNS-Media Portable People Meter panel was representatief voor de bevolking in het Vlaamse landsgedeelte naar volgende socio-demografische

variabelen: leeftijd, opleiding, geslacht, beroep, gezinsgrootte, verantwoordelijken voor de aankoop, maar ook naar zendgebied van de regionale zenders.

Na april 2015 werd het PPM-onderzoek beëindigd en vanaf november 2015 werd overgestapt op de CIM-audimetrie. Om diverse redenen, zoals het ontbreken van enkele variabelen voor het berekenen en kunnen vergelijken van bereikdata per zendgebied, die u kunt terugvinden in het rapport en derhalve ook kunnen worden toegelicht door de onderzoekers, heeft PPM het bereik en de evolutie van de regionale omroepen bestudeerd op basis van de Portable People Meter-metingen door TNS-Media. Deze stoppen wegens de onvergelijkbaarheid met de nieuwe metingen eind 2014.

PPM geeft dan ook de aanbeveling dat er additioneel nood is aan nieuw meetinstrumentarium dat bereik, waardering en betrokkenheid crossmediaal meet opgesplitst naar relevante socio-demografische groepen en nieuws- en informatieprofielen met betrouwbare cijfers voor elk zendgebied. Zoals PPM aangeeft, zou dit nieuwe meetinstrumentarium er niet komen ter vervanging van de CIM-audimetrie die voor het commercialiseren van de reclameblokken op de nationale reclamemarkt van essentieel belang is, noch ter vervanging van het settopboxbereik als verdeelsleutel voor de vergoeding van de dienstenverdelers.

De waardering – nog een ander element – van de nieuws- en informatieprogramma's wordt jaarlijks gemeten door middel van de waarderingsbarometer. Elke omroep dient conform de geëvalueerde samenwerkingsovereenkomsten voor de journaals en informatieprogramma's een gemiddelde waardering van minimaal zeven op tien te halen. De waarderingsbarometer is erop gericht jaarlijks – te beginnen in december 2012 – betrouwbare waarderingscijfers te verschaffen en dit per omroep en per informatieprogramma.

Deze studie wordt gedurende de duur van de overeenkomst uitgevoerd door PPM op basis van een voor dit doel uniek samengesteld online panel. Deze werkwijze geeft de beste garantie inzake betrouwbaarheid en validiteit van de gegevens. Het panel werd ieder jaar verder aangevuld met nieuwe respondenten. In 2015 is 35 procent van het panel vernieuwd. Het bevat voldoende respondenten voor waarderingscijfers met een nauwkeurighedsinterval van maximaal ongeveer 0,3 procent en een betrouwbaarheid van 95 procent.

Het bereik van de websites van de regionale omroeporganisaties werd berekend op basis van de statistieken die Google Analytics ter beschikking stelt van de 'eigenaars' van de websites. De in deze studie opgenomen bereikcijfers werden door de regionale omroeporganisaties ter beschikking gesteld van PPM. Er zijn geen gegevens beschikbaar over de waardering en de betrokkenheid van de websites, enkel over het bereik.

Om de performantie van de regionale omroepen op de sociale media in kaart te brengen werd gebruikgemaakt van social media analytics tools zoals Coosto en Engagor.

Ik kom nu tot het luik digitalisering en het onlinebereik. Op de korte termijn ligt de grootste opportuniteit van de digitalisering voor de regionale omroeporganisaties in de distributiekraft, aldus PPM. Steeds meer mensen beschouwen websites en sociale media als een belangrijke bron voor regionale informatie. Onder de leeftijdsgroep van min 35-jarigen – en dat is geen nieuws voor de veteranen van deze commissie – worden die zelfs belangrijker dan kranten, televisie en radio. Een performante onlinestrategie zou de daling in bereik van de klassieke tv-uitzendingen dus kunnen compenseren, aldus de onderzoekers.

Er zijn duidelijke verschillen inzake onlinebereik tussen omroepen onderling. Er zijn een aantal omroepen die daarrond serieuze initiatieven hebben genomen.

Ongetwijfeld komt dit tijdens de toelichting aan bod. Wat ik wil aanstippen, is de bevinding dat een beperkt onlinebereik soms als een bewuste strategie is ingegeven vanuit de vrees dat online zou kannibaliseren op klassiek tv-kijken waardoor de bereikvergoeding onder druk zou komen te staan. Dat is een soort vicieuze cirkel waar de omroeporganisaties uit moeten kunnen raken. Het is een heikel punt dat tijdens de verdere besprekingen met de regionale televisieomroepen uitgeklaard en aangepakt zal moeten worden.

Ik kom tot de vraag van mevrouw Brouwers over de relatie met de administratie en of al dan niet gebruik werd gemaakt van gegevens in het onderzoek. De administratie maakt jaarlijks een uitgebreid controleverslag op naar aanleiding van de eindrapporteringen die door de Vlaamse regionale televisieomroeporganisaties ingediend worden ter verantwoording van de aan hen toegekende steunmaatregel ter uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst. Dat is telkenmale eind april in het jaar dat volgt op het jaar van de toegekende subsidie. Deze controleverslagen werden in het kader van het evaluatieonderzoek aan het onderzoeksteam van PPM bezorgd.

Dan is er de piste wat een samenwerking met de VRT zou kunnen inhouden en of die samenwerking er moet komen. Dat is nog een zeer open vraag. Ik verwijs naar de bevindingen van het onderzoeksbureau, die, kort samengevat, hierop neerkomen. Als samenwerking gedefinieerd wordt als een echte organisatorische samenwerking, dan zijn op vandaag de obstakels waarschijnlijk veel groter dan de mogelijke voordelen, aldus het onderzoeksbureau. Dezelfde analyse wordt ook gemaakt bij het onderdeel over distributiekraft en de hiermee bedoelde ont koppeling van journaals op de netten van de VRT. Als daarentegen samenwerking gedefinieerd wordt als het uitwisselen van kennis en informatie, dan is meer samenwerking – zeker voor de regionale omroeporganisaties – meer dan zinvol. PPM heeft het onder meer over redactionele uitwisseling, samenwerking met de studiedienst, samenwerking op het vlak van innovatie, opleidingen en dergelijke. U weet dat de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT voorziet in een versterking van het media-ecosysteem door structurele samenwerking met andere Vlaamse mediaorganisaties, en meer specifiek voor de regionale omroeporganisaties de exploratie van samenwerkingspistes met Vlaams-Brusselse en regionale media in het algemeen. Hierover zijn nog geen verdere besprekingen gevoerd, noch met de regionale omroepen, noch met de VRT. Ze komen nu wel vanzelf op de agenda. Ik weet wel dat de VRT de laatste maanden een intenser samenwerkingsverband met BRUZZ heeft onderzocht en dat de eerste resultaten daarvan bekend zijn. Die kunnen mogelijk inspireren.

Dan was er de vraag of de bevindingen van het onderzoek werden teruggekoppeld en gevalideerd bij de regionale zenders zelf. Inderdaad, dat is gebeurd. Het spreekt voor zich dat deze bevindingen werden teruggekoppeld en gevalideerd bij de regionale zenders zelf. Dit gebeurde tijdens de uitvoering van het onderzoek vanwege PPM naar de zenders zelf door de opgevraagde gegevens na verwerking af te toetsen bij de omroepen. Zonder groen licht van de zenders zouden deze gegevens niet in het eindrapport verwerkt worden. De regionale zenders namen ook deel aan een terugkoppelingssessie waarin hun de bevindingen en aanbevelingen van het onderzoek toegelicht werden.

Dan was er nog een specifieke vraag over de bereikvergoeding van RINGtv. Ik kan op dit ogenblik het volgende antwoorden: de bereikvergoeding is inderdaad een essentiële factor gebleken voor de economische leefbaarheid van de omroepen. Bovendien lijkt dit op vandaag de belangrijkste 'incentive' te zijn voor de omroepen om hun bereik daadwerkelijk te vergroten. Uit het onderzoek blijkt tevens dat dit de enige inkomstensoort is die stijgt, van ongeveer 5 miljoen euro in 2010 naar 6 miljoen euro in 2015. Het klopt inderdaad dat RINGtv haar bereikvergoeding ziet dalen. De komende periode wordt er gewerkt aan een nieuw

toekomstig kader. Ik heb geprobeerd u daarvan de grote lijnen mee te geven. De timing daartoe is reeds aangegeven. Ik kan hieromtrent geen uitzonderingsmaatregel treffen naar een of andere specifieke zender toe. Dat is in ieder geval de stelling vandaag. Ik ben bereid naar argumenten te luisteren om daarvan af te wijken. Wat ik wel kan doen, is erop aandringen dat eenieder de aanbevelingen van PPM ter harte neemt en ermee aan de slag gaat.

Dit eerste antwoord was uitgebreider dan gewoonlijk, maar dat heeft ook te maken met de nogal onorthodoxe manier waarop het rapport plots naar buiten is gekomen. Zo hebt u toch al een soort van basis om de discussie te starten. Ik wil ook op bijkomende vragen antwoorden. Ik onderstreep dat hoe we dit voortzetten een open einde is. Pas tegen midden volgend jaar zal duidelijk zijn hoe we de toekomst van de regionale omroeporganisaties verder kunnen verzekeren en hoe ze natuurlijk ook zelf hun toekomst kunnen verzekeren.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers, dat biedt ons de gelegenheid om aan het eind van deze vergadering afspraken te maken om de onderzoekers en de omroepen zelf in de commissie aan het woord te laten.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, uiteraard begrijpen we dat u op dit ogenblik nog niet kunt zeggen welke aanbevelingen u in welke mate meeneemt. U geeft wel een duidelijke timing aan door te zeggen dat we midden 2017 ongeveer weten waar we aan toe zijn.

Een element dat ik in de lange inleiding van mijn vraag niet heb vermeld, maar u wel hebt aangeraakt, is de aanbeveling uit het rapport om de zendgebieden te herverkavelen. Dat lijkt me een vrij heikele onderneming. De situatie van vandaag is min of meer organisch gegroeid door de jaren heen. We weten ook dat er geen eenduidigheid is over de exploitatieverenigingen die in bepaalde provincies opereren. Soms is de ene bij een bepaald exploitatiemaatschappij aangesloten en de andere bij een andere exploitatiemaatschappij. Daaraan prutsen lijkt me niet zo evident, tenzij u daar een andere mening over hebt. Dan is mijn vraag: ziet u daar een rol voor de overheid in weggelegd, indien u dat zou willen doen, ingaand op de aanbevelingen uit het rapport?

Wat is de rol van de overheid? Kunnen wij van bovenaf zeggen dat dit de zendgebieden zijn en dat alles maar moet worden herverkaveld? Ook de organisatiestructuren zullen dan anders moeten worden georganiseerd. Het hele veld wordt dan min of meer op zijn kop gezet. Hebt u daar momenteel een mening over?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord.

Mijn bedenkingen bij de manier waarop de studie is opgevat, worden voor een deel bevestigd als ik u hoor spreken over hoe zij het bereik hebben gemeten, met de Portable People Meter en op een bepaald moment met de CIM-Audiometrie. Omdat het onvergelijkbaar was, is de laatste blijkbaar niet meegenomen, terwijl dat eigenlijk de beste cijfers zijn. Waarschijnlijk is het daarom dat een aantal regionale zenders nu al op hun achterste poten staan. Goed, we kunnen dat bespreken als die mensen hier zijn en we kunnen het hen dan zelf vragen. Allicht kon het ook gewoon niet anders, maar ik zou er toch graag eens met die mensen over in debat gaan.

U zegt dat er geen uitzonderingsmaatregelen mogelijk zijn voor diegene die met de bereikbaarheidsvergoeding eigenlijk dalen. U bent ook minister van de Vlaamse Rand. (*Opmerkingen*)

Dat is Ben Weyts. Excuseer, ik ben helemaal in de war. Ik wou zo meteen iets vragen over Brussel, vandaar. We zullen bij de minister van de Vlaamse Rand toch eens moeten navragen of bepaalde dingen niet mogelijk zijn. Ik weet het niet. Kunt u er al eens voorzichtig met minister Weyts over spreken? Uitzonderingen op deze decreetgeving zijn allicht een beetje moeilijk.

Over het herverkavelen heb ik ook wel mijn bedenkingen. Net zoals collega Vandaele denk ik dat het niet zo eenvoudig zal zijn. Wat ik wel meteen al apprecieer in de aanbeveling, is het pleiten voor de nieuwe crossmediale strategie en voor het nieuwe meetinstrumentarium dat je daarvoor nodig zult hebben. Als je meer crossmediaal gaat werken, zul je al die zaken goed moeten kunnen meten om na te gaan waar er bereik is. We kunnen dit alleen maar steunen. Hoe dit moet gebeuren, is nog een open vraag. U hebt gisteren op de radio een paar keer gezegd dat de regionale zenders zichzelf een beetje zullen moeten heruitvinden. U hebt verwezen naar Nederland, maar u verwees ook graag als minister bevoegd voor Brussel naar het voorbeeld van Brussel, BRUZZ, waar de digitale televisie en radio wat bijeen is gekomen. U hebt gezegd dat het interessant was. Misschien kunt u daar wat dieper op ingaan, want we weten ook dat zij 10 miljoen euro per jaar krijgen. Als we dat aan alle regionale zenders zouden geven, dan waren de problemen meteen van de baan.

Bart Caron (Groen): Mevrouw Brouwers, uw laatste voorstel is een gewaagd voorstel, maar we zullen realistisch zijn.

Collega's, ik stel een aantal dingen vast waar we niet omheen kunnen. Het bereik is in de loop van die tien jaar toch wel ernstig gedaald. Daar kan men niet omheen. Het is een signaal. Ik weet dat ik veralgemeen over alle zenders en als het niet waar is, zullen we het wel horen op de hoorzitting die we na Nieuwjaar zullen houden.

Er is ook een sterke daling aan commerciële inkomsten. Dat ziet men goed in de tabellen in het rapport. Beleidsmatig is dat nooit een gezonde situatie. De vraag is bijvoorbeeld of Radio 2 op het vlak van inkomsten een grote boosdoener is. Boosdoener is een negatief woord, maar ik bedoel een zakelijke concurrentie en middelen die afstromen.

Ik stel vooral met de grootste ongerustheid vast dat de waardering over het algemeen behoorlijk sterk daalt – ik weet dat ik blijf veralgemenen, maar het is wel een belangrijk signaal – en dat men een aantal doelgroepen zoals jongeren zeer moeilijk bereikt en dat die snel afhaken.

Ik stel ook vast dat we die bereikvergoedingen – gelukkig maar – veranderd hebben in het Mediadecreet, zoals collega Vandaele ook al zei. Anders was er vandaag geen sprake meer van een studie, maar van een koude sanering, zoals we dat in de landbouwsector noemen als men bedrijven doelbewust overkop laat gaan omdat de overheid ze niet steunt. Dat is wat ik vrees, collega's: als er niets gebeurt, komt er een koude sanering. U begrijpt wat ik bedoel: sommige gaan gewoon overkop en dan is het ook gedaan. Dan hebben we aan de samenleving ook geen dienst bewezen. Dat zijn de dingen die me het meest frapperen in het onderzoek.

Aan de andere kant wil ik wel eens kwijt dat ze niet allemaal even goed of even slecht zijn. Met een klein genoegen stel ik vast – ik durf dat toch af te leiden uit het onderzoek – dat de meest perifere provincies van dit land, deze keer de beste cijfers hebben, terwijl ze geen 10 miljoen euro per jaar krijgen. Ik wil niet zo chauvinistisch zijn, maar zij zijn wel de meest belangrijke innovators geweest onder de collega's. Ik mag dagelijks genieten van een zeer diverse vorm van informatieverspreiding. Die innovatieve aanpak is een absolute noodzaak. Sommigen blijven achter.

Sommige collega's – de oud-strijders onder ons, in de rol van parlementslid of parlementair medewerker – weten dat een aantal van die zenders de afspraken uit de

samenwerkingsovereenkomst die onder minister Lieten afgesloten is, niet hebben uitgevoerd. Dat staat niet met zoveel woorden in het rapport, maar dat zal ik hun zeker vragen op de hoorzitting, want dat is wel zo. Minister, ik koppel dat aan het advies van de onderzoekers die zich afvragen of die samenwerkingsovereenkomst met de bijhorende financiering überhaupt nog enige zin heeft en zeggen: 'Laat ons dat afschaffen'. Ik vind dat in ieder geval een grove veralgemening.

Er werd ook gesuggereerd in een krant dat er dan strategische dossiers moeten worden gemaakt, overleg zou zijn en dat er dan per omroep zou worden bekeken wie wel gesteund zou kunnen worden enzovoort. Ik zou hier toch het gelijkheidsbeginsel nog eens uit de kast willen halen en ervoor pleiten dat niet degenen die zich wel getransformeerd hebben, de pineut van de financiering moeten zijn en dat degenen die het niet gedaan hebben, die koppig gebleven zijn wat ze waren, morgen extra financiering krijgen. Dat wil ik nu eens als chauvinist niet zien gebeuren.

Ik wil echt wel eens, niet als chauvinist, een evaluatie hebben en weten wie welke dingen wel of niet heeft gedaan. Dat staat niet in het rapport. Een voorbeeld zijn de zendgebieden. Voor wie het zich herinnert: in de nota-Lieten staat ook dat daaromtrent iets moet gebeuren. Laat ons elkaar eens in de ogen kijken, collega's, we weten toch allemaal dat daar iets rond moet gebeuren. Behalve de twee perifere provincies en misschien ATV, als ik een naam mag noemen, zitten er dingen niet goed. Er is een sleutel in het verhaal en die staat in het onderzoek. Ik vind niets uit: de sleutel is of er al dan niet een of meerdere grote steden of centrumsteden in dat gebied aanwezig zijn. Dat speelt blijkbaar een belangrijke trekkende rol in het verhaal. Ik weet niet of dat in Vlaams-Brabant zo is. Ik ga niet oordelen, mevrouw Brouwers, ik ken de situatie daar net te weinig om dat in te schatten. Het is in ieder geval blijkbaar wel een factor die werkt. In West-Vlaanderen zijn er vier kleinere centrumsteden maar er zitten er twee in elk zendgebied. Antwerpen is een belangrijke trekker van het verhaal.

Het belang van steden in een zendgebied is groot. Ik durf ervoor te pleiten om in te grijpen in die zendgebieden. Als we in de toekomst een leefbare regionale televisie willen, dan moeten we ook rationeel naar die zendgebieden kijken. Dat moet niet politiek bedisseld worden, er zijn criteria voor te bedenken. Er staat trouwens in het rapport een voorstel van een kaartje van indeling en van overlappende gebieden en dergelijke. Ik zou dat zeker aanpakken. Ik denk dat onder meer daardoor er een mooie toekomst voor een aantal van die zenders kan zijn.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Wat met het herverkavelen van zendgebieden? Wat met de positie van RINGtv in de Vlaamse Rand? Alles ligt nu op tafel. Ik heb het ook zo willen brengen vanuit het onderzoeksrapport, zonder meteen daarin een rangorde of een begin van oplossing te geven. Alle elementen die mee de positie van de regionale zenders kunnen versterken, wil ik mee onderzoeken. Ik besef echter dat sommige vraagstukken moeilijker zijn dan andere. Ik ga daar nu niet ja of neen op zeggen, maar de vragen door de parlementsleden gesteld, geven al aan dat het enigszins gevoelige materie is.

Soms is het een kwestie van middelen, maar soms is het een kwestie van interne oplossingen die men zoekt binnen elke regionale omroep. Het klopt inderdaad dat een zender als BRUZZ bijvoorbeeld 8,5 miljoen euro van de Vlaamse overheid en van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) krijgt. Maar bijvoorbeeld de Nederlandse regionale zenders krijgen elk meer dan het dubbele, en die zitten allemaal in slechte papieren. Ik wil maar zeggen dat middelen dingen kunnen oplossen, dat is altijd zo, maar het is toch net iets complexer dan dat. Wat ik heb willen zeggen door gisteren in een interview, trouwens op initiatief van de vraagstelster, naar BRUZZ te verwijzen, is dat daar, ook een beetje onder druk van de

overheid en niet zonder slag of stoot, de samenwerking tussen de verschillende media veel intenser geworden is. Niet elke regionale zender heeft – of hoeft dat te hebben – zoals bij BRUZZ het geval is, een gedrukt printmedium en een radio. We gaan daar even abstractie van maken. De integratie van de lineaire televisie, waarmee het meer dan 25 jaar geleden allemaal begonnen is voor de regionale zenders, en het digitale, geeft sedert de hervorming een aantal nieuwe kansen. Dat moeten we gewoon bekijken.

Tot besluit: alles ligt nu op tafel. Ik beseft dat het rapport hard is. Het komt hard over, zeker naar degenen die intern al een aantal belangrijke hervormingen doorgevoerd hebben. Ik wil alleszins aan geen enkele regionale omroeporganisatie de raad geven om de kop in het zand te steken. Dat is altijd een slechte strategie. Het is geen goed nieuws, maar laten we het ter harte nemen en kijken waar er misschien een aantal zaken gezegd worden die niet volledig kloppen. Maar globaal gezien is er zeker wel ruimte voor verbetering. Anderzijds ben ik ervan overtuigd dat de mediaconsument van vandaag en ook die van morgen zeker nog altijd de regionale informatie belangrijk zal vinden. Het is gewoon een kwestie van de kwaliteit van de nieuwsgaring te kunnen koppelen aan de kijkers op het moment en op de plaats waar zij dat allemaal willen bekijken.

Ik geloof dat met een aansturing vanuit de overheid enige dingen in gang kunnen worden gestoken, maar het zal toch samen met de zenders moeten gebeuren. In die geest heb ik het overlegplatform met hen voor ogen. Los van de parlementaire discussies die daarover nog in deze commissie zullen plaatsvinden, wil ik u ook over de voortgang daarvan op de hoogte houden in de maanden die komen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Over Brussel hoor ik verschillende cijfers: 10 miljoen euro, u, minister, hebt het over 8,5 miljoen euro, in de beheerovereenkomst stond 6,2 miljoen euro voor Vlaams-Brusselse Media en nog aangevuld door de VGC. Ik kwam op 7,7 miljoen euro, maar goed, het doet er niet toe. Laten we het op die 8,5 miljoen euro houden, maar met de nuance dat het voor de Vlaams-Brusselse Media geldt, dus ook voor het gedrukte en het radiogedeelte. We moeten in dit dossier geen appels met citroenen vergelijken.

Mijnheer Caron, u pakt bijzonder negatief uit. U wilt de mensen de stuipen op het lijf jagen. U spreekt over koude sanering, alles gaat om zeep. We moeten ook beklemtonen dat de Vlaamse overheid toch al iets voor de regionale omroepen heeft gedaan. We hebben het decreet goedgekeurd, we hebben de vergoeding vanuit de distributeurs. We hebben toch een aantal dingen gedaan waaruit blijkt dat we de regionale omroepen en zeker het regionale nieuws nog altijd belangrijk vinden. Dat geldt zeker voor mijn partij. Uiteraard moet er worden geprofessionaliseerd waar nodig en moet men kwaliteit leveren. Het is zeker niet de bedoeling om het kind met het badwater weg te gooien.

Minister, we wachten af waar u midden 2017 mee komt. We noteren het in onze agenda.

Karin Brouwers (CD&V): Ik ga de discussie de komende maanden opvolgen en wachten tot we uitleg krijgen van degenen die de studie hebben gemaakt. Het komt heel hard over. De signalen die we uit het veld krijgen, klinken echt anders. Niemand van de mensen die ik heb gehoord, steekt de kop in het zand, integendeel. Ze steken hun hoofd fier omhoog en zeggen dat dit niet klopt: 'We zijn goed bezig, en de laatste jaren echt beter.' Ik wil weten wie gelijk heeft.

Het is heel bizar dat ik andere signalen krijg dan wat we gisteren in de krant en nu in die studie hebben kunnen lezen. Ik kijk met veel belangstelling uit naar de hoorzitting die we ongetwijfeld zullen plannen.

De voorzitter: Laten we op onze to-dolijst zetten dat we dat begin volgend jaar inplannen, collega's. Dan komen we in een latere regeling der werkzaamheden terug op de invulling daarvan. En dan kunnen we een tegensprekelijk debat organiseren.

De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de voorbereiding van de digitalisering van de radiosector in Vlaanderen – 212 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, tijdens het voorjaar hebben we uw en onze conceptnota over de toekomst van de radiosector ten gronde besproken. Er bleek een grote eensgezindheid over de gekozen beleidsopties, getuige de resolutie die unaniem werd goedgekeurd door het parlement.

In juli, net voor het zomerreces, keurde de Vlaamse Regering een voorontwerp van decreet goed om de beleidskeuzes om te zetten in het Mediadecreet. De Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) bracht hierover al advies uit en nu zou ook het advies bij de Raad van State binnen zijn. Maar naast de decretale werkzaamheden moeten er ook nog technische voorbereidingen worden getroffen en moet er een strategie worden ontwikkeld om het digitaliseringsproces – een van de hoofddoelstellingen van het nieuwe beleid – voor te bereiden.

Minister, begin september heeft uw departement een offerte uitgeschreven voor het afsluiten van een raamovereenkomst voor consultancy in functie van de opmaak en de uitvoering van een trajectplan tot uitrol van DAB+ (digital audio broadcasting) in Vlaanderen. Deze driejarige opdracht omvat zowel het uitwerken van een technisch advies over de optimale samenstelling en inrichting van de beschikbare frequentieblokken in DAB+ alsook de technische begeleiding van de DAB+-uitrol. Maar ook de opmaak en uitvoering van een strategisch-economisch trajectplan behoort tot de opdracht: het samenbrengen van de stakeholders in functie van een industriële consensus omtrent de DAB+-uitrol alsook het uitwerken van een analyse en voorstellen van de nodige incentives en de communicatiecampagnes.

Dat klinkt allemaal vrij technisch, maar het komt erop neer dat we een rondetafelconferentie zouden hebben met de stakeholders, waar het niet alleen gaat over mensen die met radio bezig zijn, maar ook over autobouwers die radio's in auto's inbouwen enzovoort.

Opvallend in deze offerte: in punt 1 op pagina 18 bij 'Opmaak technisch en strategisch plan' staan enkel 11A, 5A en 5D vermeld als te onderzoeken – huidige en toekomstige – frequentieblokken voor DAB+. Frequentieblok 10 wordt hierbij niet vernoemd. Nochtans werd in uw conceptnota hierover het volgende gezegd: "Tot slot, technisch is het mogelijk om kanaal 10, dat tevens voorkomt in het frequentieplan van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007, en dat aan Norkring werd toegewezen voor DVB-T, op te delen in 4 landelijke DAB+-frequentieblokken (10A, 10B, 10C en 10D)."

Minister, u kondigde hierover trouwens verder onderzoek aan. Dat staat wat verder in de conceptnota: "(...) onderzoeken of het huidige kanaal 10 dat aan Norkring is toegekend voor transmissie van televisieprogramma's via DVB-T niet kan omgevormd worden tot frequentieblokken voor de transmissie van DAB+." Dan zitten we bij de radio natuurlijk.

Ook in onze resolutie werd aan de Vlaamse Regering gevraagd om na te gaan wat de maximale capaciteit voor DAB+ is op de frequentieblokken. En ook de SARC vraagt in zijn advies over het nieuwe Mediadecreet heel duidelijk om te onderzoeken of frequentieblok 10 effectief kan worden ingezet voor DAB+ : "De Sectorraad Media herhaalt in dit verband zijn vraag uit het advies van 14 juni 2016 om ook te onderzoeken of het nuttig is om het ongebruikte DVB-T-kanaal 10 om te vormen tot DAB+-frequentieblokken en een deel hiervan te gebruiken voor lokale radio's."

Minister, hoeveel geïnteresseerden waren er voor deze opdracht en aan wie werd de opdracht uiteindelijk gegund? Zal de aangekondigde rondetafel met de stakeholders over de digitalisering van de radiosector in Vlaanderen nog dit najaar van start gaan? Waarom werd in de bovenvermelde offerte niet de opdracht opgenomen om te onderzoeken of frequentieblok 10 kan worden gebruikt voor DAB+?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, afdeling Media, Film en e-Cultuur, publiceerde inderdaad op donderdag 8 september 2016 via het e-tenderingplatform het aankondigingsdossier betreffende een raamovereenkomst voor consultancy in functie van de opmaak en de uitvoering van een trajectplan tot uitrol van DAB+ in Vlaanderen. De uiterste datum voor indiening van de offertes was 3 oktober. De opdracht wordt gegund volgens de vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking. Bij die procedure is een bekendmaking verplicht, waarna de aanbestedende overheid kan onderhandelen met een of meerdere inschrijvers.

De procedure verloopt in de volgende stappen. We stellen eerst het bestek op, we vragen het advies van de Inspectie van Financiën over het bestek aan, en vervolgens wordt het bestek goedgekeurd. Daarna wordt het bekendgemaakt via e-notification, in dit geval was dat op 8 september. Dan volgt het indienen van de offertes na minstens 22 dagen, in dit geval 3 oktober. Vervolgens is er de ontvangst en de opening van de offertes. Die worden vervolgens onderzocht. Dat omvat onder meer het voeren van onderhandelingen, indien gewenst of aangegeven, met één, met meerdere of met alle inschrijvers, en dat in één beweging of in meerdere rondes. Daarna wordt het gunningsverslag opgesteld en wordt er een ontwerp van gunningsbeslissing opgemaakt, dat ook weer een advies van de Inspectie van Financiën behoeft. Ten slotte wordt de gunningsbeslissing ondertekend, met eventueel ook een overeenkomst daaraan verbonden. En dan is er de informatie van de inschrijvers en de wachttermijn, de vastlegging van de middelen en de sluiting van de opdracht.

Momenteel bevindt het dossier zich nog in de fase van het voeren van de onderhandelingen. Ik kan in deze fase om juridische redenen helaas niet verder ingaan op het aantal offertes dat werd ingediend, noch op de concrete inhoud ervan. De opdracht werd dus nog niet gegund. De datum van 10 oktober die in het bestek werd opgegeven voor de gunning, is een indicatieve datum. Ik verwacht wel dat de gunning op korte termijn kan gebeuren.

Uit het bestek blijkt, zoals u zelf opmerkt, dat een van de opdrachten binnen de raamovereenkomst waarvoor momenteel een opdrachtnemer gezocht wordt, bestaat in het uitbouwen van contacten met stakeholders en het zoeken naar industriële consensus om in te zetten op DAB+. Dat betekent dat van de betrokken consultant ten eerste verwacht wordt dat hij/zij contacten opzet met de stakeholders, inclusief stakeholders uit de Franse en Duitstalige Gemeenschap en eventueel uit de buurlanden. Ten tweede: dat de consultant projectgroepen opstart over onder meer technische aspecten van de uitzendingen, implementatie van DAB+ in voertuigen, het implementatietraject voor de VRT, de distributie van ontvangers en

het traject voor campagnes. En ten derde: dat de consultant de verschillende projectgroepen opvolgt en de implementatie van de afspraken binnen de projectgroepen begeleidt.

Wanneer het overleg met de stakeholders precies zal plaatsvinden, zal afhangen van de aanpak van de consultant. Ik wil daar nu niet in detail op vooruitlopen. De uitvoering van de opdracht zal in ieder geval gebeuren in constant overleg met vertegenwoordigers van mijn kabinet en met vertegenwoordigers van de bevoegde administratie. Het precieze traject zal samen met die partijen verder vastgelegd en besproken worden, waarna de uitvoering ervan gebeurt door de opdrachtnemer.

In de conceptnota over het nieuwe radiolandschap heb ik inderdaad aangekondigd dat we zullen onderzoeken of het huidige kanaal 10, dat aan Norkring is toegewezen voor transmissie van televisieprogramma's via DVB-T, kan worden omgevormd tot frequentieblokken voor de transmissie van DAB+ . Hoewel in het bestek frequentieblok 10 niet specifiek wordt genoemd, is onderzoek naar het gebruik van dat blok voor DAB+ wel mogelijk. Het bestek stelt dat de huidige en toekomstige capaciteit voor DAB+ in kaart moet worden gebracht, "inclusief scenario's voor onder meer het gebruik van frequentieblokken 11A, 5A en 5D en van de frequenties van VRT voor DAB+ ". Die formulering impliceert dat alle capaciteit op DAB+ moet worden geïnventariseerd, zonder dat dat beperkt moet blijven tot de blokken 11A, 5A en 5D. Er kunnen perfect nog meer frequentieblokken onderzocht worden. Daarover worden in het bestek geen voorafnames gedaan. Frequentieblok 10 zal wel degelijk in dat verband meegenomen worden.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Bedankt, minister. We kunnen dus stellen dat dit dossier enige vertraging heeft opgelopen. In het bestek stond zeer duidelijk dat de opdracht al gestart had moeten zijn, namelijk op 17 oktober. Over een week gaan we nu niet vallen, maar ik hoop dat die rondetafel toch zeer snel kan starten, aangezien u toch nog aan het onderhandelen bent. Ik zou toch vragen om die rondetafel zo spoedig mogelijk van start te laten gaan, omdat wij er vanuit het parlement op hadden aangedrongen om naar een datum te gaan voor de analoge switch-off. Die zit nu niet met zoveel woorden in het ontwerp van decreet, maar er werd toen gezegd dat we moesten afwachten wat de sectoren en de stakeholders daarover zouden zeggen en dat we de rondetafel moesten afwachten. Maar de rondetafel dreigt nu wel plaats te vinden op het ogenblik dat wij het ontwerp van decreet zullen moeten goedkeuren.

U wilt volgend jaar starten met het vastleggen van de frequenties. Dat is een beetje een spijtige zaak. Ik dacht net op tijd te komen met mijn vraag, maar er zijn dus enkele weken vertraging. Ik hoop dat een en ander de rest niet verder vertraagt van dit zo belangrijke radiodossier, waarin we nu toch eindelijk ook stappen vooruit zetten, in tegenstelling tot de vorige legislatuur, waar dit steeds vooruit werd geschoven. U bent zeer moedig om daar volgend jaar volop werk van te maken. Ik hoop dat de consultant geen stokken in de wielen komt steken door het feit dat het allemaal wat trager op gang komt. Laten we hopen dat er een heel goede uitkomst, die dan zeer snel begint te werken.

Ik heb heel duidelijk gewezen op de frequentieblokken 10. Ik neem aan dat een goede consultant de parlementaire vragen en antwoorden zal lezen en dan zal doorhebben dat we belangrijk vinden dat dit onderzocht wordt.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

Lionel Bajart (Open Vld): Ik wil mevrouw Brouwers bedanken voor het stellen van deze vraag. De digitalisering van het radiolandschap is een van de belangrijkste

aspecten die op de tafel liggen. Tegelijkertijd wil ik haar ook bedanken dat ze onderstreept dat er deze legislatuur werk van wordt gemaakt.

Ik wil nog een bezorgdheid uiten. Mevrouw Brouwers verwees al naar een advies van de SARC bij het voorontwerp van decreet. In dat advies werd nogmaals gewezen op de dominante positie van Norkring. Volgens de SARC "rijst de vraag of die positie geen negatieve impact kan of zou hebben op de onderhandelingspositie van omroepen en dus op de toegang tot de rechtvaardige en non-discriminatorische voorwaarden". Ik verwijs ook naar de resolutie die we over het radiolandschap hebben goedgekeurd op het einde van het vorige parlementaire jaar. Daar werd ook gevraagd een prijsvergelijking te maken van de gehanteerde DAB+-tarieven. Was dit ook deel van de offerte waar mevrouw Brouwers naar verwees? Of zal dit op een andere manier uiting krijgen?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Zonder in te gaan op de details van dit vrij technische dossier wil ik vanuit de N-VA beklemtonen dat we die overgang van FM naar DAB+ bijzonder belangrijk vinden. De minister heeft ook al een pad uitgestippeld waarbij overleg met alle betrokkenen een grote plaats krijgt. Dat is ook nodig om de operatie rond te krijgen. Het zal hoe dan ook stap voor stap moeten gebeuren. We vinden het wel goed dat er wordt gekeken hoe maximale ruimte beschikbaar kan komen voor dit verhaal. Als de onderzoeken van de mogelijkheden van dat kanaal 10 daartoe kunnen bijdragen, dan kan dat voor ons uiteraard. We wachten af wat er uit de bus komt. Ik sluit me aan bij de vorige sprekers dat dit zo snel mogelijk moet.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Met betrekking tot de capaciteit voor DAB+ en de verschillende blokken – zowel diegene die nu al in gebruik zijn als diegene die bijkomend vrijgemaakt kunnen worden – zal een deel van de oplossing zijn dat de capaciteit wordt vergroot en dat niet één speler onrechtstreeks een bepaalde positie op de DAB+-markt krijgt. Zoals u weet, is dat ook in de vorige Vlaamse Regering gebeurd. Dat is nu wat lastig omdat een speler een grotere positie heeft dan anderen, maar we zullen het opentrekken. Anderzijds was het wel goed dat de vorige regering deze beslissing heeft genomen, waardoor we al een stukje voorsprong hebben op bijvoorbeeld andere landen of streken in Europa. Er is nog veel werk en we zijn ons bewust van de strakke timing, maar we hebben al een stukje van de DAB+-weg afgelegd.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik roep op om verder geen kostbare tijd meer te verliezen. We zullen hierover bij de bespreking van het ontwerp van decreet verder van gedachten kunnen wisselen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nieuwe prioriteiten voor het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang – 262 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, de huidige beleidsprioriteiten voor het toekennen van subsidies voor de bovenlokale culturele infrastructuur van het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) lopen einde 2016 af. Ministers Schauvliege en Smet beslisten in 2012 om vijf prioriteiten vast te leggen.

Het ging ten eerste over het automatiseren van de trekhaken. Tweede prioriteit ging over de cultureel-erfgoeddepots die voorzien in een open depot waar iedereen objecten en materialen moet kunnen consulteren. Derde prioriteit was de digitalisering van filmvertoners die een duidelijke maatschappelijke, socio-culturele of erfgoedwaarde hebben of lid zijn van een netwerk ondersteund door Europa, met focus op de Europese film. Vierde prioriteit ging over jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang voor de werking van bovenlokale jeugdwerkinitiatieven in een regio van minimum 100.000 inwoners. De laatste prioriteit betrof de kunstwerkplaatsen, gesubsidieerd in het kader van het Kunstendecreet, die individuele verblijfsaccommodatie met werkateliers voor kunstenaars omvatten.

Vanaf 2017 moeten er dus nieuwe prioriteiten vastgelegd worden. In een resolutie vroegen we in december 2015 om bij het bepalen van de nieuwe prioriteiten voor 2017-2021 rekening te houden met maatregelen die de verduurzaming van culturele infrastructuur bewerkstelligen in functie van het bereiken van de Vlaamse klimaatdoelstellingen, onder meer door de subsidies te richten op het energiezuiniger maken van infrastructuur en uitrusting en het implementeren van hernieuwbare energie.

Minister, ik heb voor u volgende vragen.

Wanneer zult u de nieuwe beleidsprioriteiten voor bovenlokale infrastructuursubsidies vastleggen?

Werd er een evaluatie gemaakt van de huidige prioriteiten om zodoende af te wegen welke van deze vijf prioriteiten ook in de komende periode relevant blijven?

Hoe zult u uitvoering geven aan de resolutie waarnaar ik net verwees?

Welke nieuwe prioriteiten wilt u realiseren met de bovenlokale FOCI-subsidies tijdens de periode 2017-2021?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Bastiaens, mijn administratie legt momenteel de laatste hand aan de evaluatie van de huidige vijf prioriteiten. In die analyse komen er zowel kwantitatieve aspecten aan bod – bijvoorbeeld hoeveel dossiers werden er ingediend en met welke bedragen – als inhoudelijke elementen betreffende de gebruikte parameters van bijvoorbeeld het automatiseren van theatertrekken. Ook de procedure voor het indienen van de aanvragen wordt onder de loep genomen.

Deze analyse en de aanbevelingen van het behoefteonderzoek dat het departement CJM eind 2015 uitvoerde, vormen samen de basis voor een evaluatie van de huidige investeringsprioriteiten. De evaluatie wordt besproken op de Adviescommissie bovenlokale culturele infrastructuur van 24 november 2016. Ik kan wel al meedelen dat het mijn betrachting is om de bestaande aanvraagprocedure te vereenvoudigen. Ik heb laten onderzoeken of het indienen in twee fases kan worden teruggebracht tot één moment. Dat betekent niet alleen een kortere procedure met minder planlast, maar ook meer rechtszekerheid voor de indiener.

Met mijn administratie heb ik de volgende timing afgesproken. Op basis van de vergadering van 24 november 2016 en al het voorbereidende werk dat al is gedaan, willen we in het voorjaar van 2017 een eerste maal het nieuwe ontwerpbesluit op

de agenda van de Vlaamse Regering zetten. Vervolgens gaat het ontwerpbesluit naar de SARC en de Raad van State, zodat de Vlaamse Regering in maart 2017 een definitief besluit kan goedkeuren. Het is de bedoeling dat organisaties hun aanvraag indienen bij FOCI ten laatste op 15 september van het lopende kalenderjaar voor het toekennen van de subsidie in het daaropvolgende kalenderjaar. Tegen 1 december van het lopende kalenderjaar zullen de aanvragers de beslissing over hun subsidieaanvraag kennen, inclusief het bedrag. De evaluatie loopt dus en op basis van het resultaat daarvan zullen we keuzes maken voor de nieuwe beleidsprioriteiten.

In uw derde vraag maakte u een koppeling met de resolutie die het parlement heeft goedgekeurd. Een van de prioriteiten zal betrekking hebben op energie-efficiëntie en energiezuinigheid van de infrastructuur ten behoeve van het bereiken van de Vlaamse klimaatdoelstellingen 2030 en 2050 zoals bepaald in de resolutie van het Vlaams Parlement van 9 december 2015. We bekijken nu samen met de sector welke maatregelen we moeten nemen om de culturele infrastructuur duurzamer te maken. Er wordt gestreefd naar een maximaal effect zonder de planlast te verhogen. De definitieve invulling zal meegenomen worden in het vernieuwde besluit van de Vlaamse Regering.

De nieuwe prioriteiten zullen worden vastgelegd in een besluit van de Vlaamse Regering dat momenteel in voorbereiding is. Daar kan ik inhoudelijk dus nog niet op ingaan. Een en ander heeft wat meer tijd gevraagd dan we konden verwachten. Naast de herziening van de prioriteiten, die we hoe dan ook op een bepaald moment moesten aanvatten, zijn er de aanbevelingen van de resolutie gekomen. Bovendien nam de regering voor de zomer de beslissing om voor infrastructuur bijkomende klimaatmiddelen in te zetten. Dat is een goede zaak. Die drie lagen komen nu in één reglement samen. Ik wil die allemaal in één kanaal steken en niet over verschillende kanalen opsplitsen. Dat neemt nu even tijd in beslag.

Ik ben daarnet nog even met de sector gaan samenzitten op het Pulse-moment in de Beursschouwburg. We staan nu voor de uitdaging om al het pionierswerk dat op het terrein rond klimaatdoelstellingen en energie-efficiëntie is gedaan, in generieke beleidscategorieën te gieten. Daar is het nu het moment voor en we zullen daar ook in slagen, alleen is het net iets ingewikkelder dan gedacht, ook omdat we een vrij diverse sector hebben met vele actoren. Een collega die een gelijkaardig reglement voor 22 hogescholen en universiteiten moet uitwerken, heeft een iets meer afgebakend gebouwengeheel dan wij.

Wij zoeken ook het evenwicht tussen inhoudelijke prioriteiten, klimaat en energie en hefboomprojecten waarmee we de toegenomen middelen over het veld willen verspreiden, maar ook weer niet zozeer willen verkleinen dat ze geen impact meer hebben.

Dankzij de voorbereidingen die de administratie, met de hulp van de mensen van FOCI en van het veld, doet, zullen we wel degelijk de timing halen. Zeer goed is dat er inzake klimaat en energie al vrij veel sensibilisering en engagement van onderuit komt, vanuit jeugdhuisen maar ook vanuit de bredere cultuursector. Daardoor zullen wij minder aandacht moeten besteden aan het element sensibilisering. Op dat vlak loopt de sector voorop. Wij zullen wel iets meer aandacht moeten besteden aan een oordeelkundig reglement dat op termijn op het terrein het verschil maakt. Met de parameters die we nu hanteren, nog aangescherpt door de resolutie, moet de CO₂-uitstoot hard worden gemeten. Het is belangrijk daarvoor de goede instrumenten te vinden.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Dank voor uw antwoord, minister. In het eerste deel daarvan dacht ik dat ik net iets te vroeg was met mijn vraag en dat u zich heel erg op de vlakte ging houden. Dat hebt u echter uiteindelijk toch iets minder gedaan.

Ik ben blij dat u daarnet nog naar het Pulse-netwerk bent gegaan. In het verleden hebben we ervoor gepleit net dat netwerk te behouden en u hebt daartoe ook elementen aangereikt. Dankzij het beleid van uw voorgangster is er intussen wel wat bewustzijn gegroeid waarvan we nu voor een deel de vruchten kunnen plukken. Dat is een goede zaak. Ook voor de verdere toekomst moeten we blijven investeren om de hefboomprojecten opnieuw mogelijk te maken.

U hebt terecht verwezen naar de bijkomende klimaatmiddelen die er ook voor onze sector komen. Dat is een goede zaak. Ik ben het ook met u eens dat we moeten opletten voor te veel versnippering. De harde doelstellingen van het verlagen van de CO₂-uitstoot zijn duidelijk.

We zouden in de klimaatcommissie van het Vlaams Parlement misschien nog een poging kunnen ondernemen om in de resolutie ook uit onze sector nog iets op te nemen. Wij waren eigenlijk voorlopers met onze resolutie. Misschien geven we onszelf te veel eer, maar het feit dat onze sector ook klimaatmiddelen krijgt, heeft misschien ook wel iets met die resolutie te maken.

Dat maakt dat u de FoCI-middelen ook voor andere prioriteiten kunt inzetten. Ik kijk uit naar de prioriteiten die zullen worden vastgelegd. Ik hoop dat u dat zult doen in nauw overleg met de sector, zeker wanneer het gaat over de vereenvoudiging van de aanvraagprocedure.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord

Manuela Van Werde (N-VA): Minister, ik heb u onlangs een schriftelijke vraag gesteld over de nieuwe prioriteiten waarop ik zeer snel een antwoord kreeg.

Ik vind de suggestie van mevrouw Bastiaens om in de klimaatcommissie de cultuursector mee te nemen, zeer goed.

Bart Caron (Groen): Tinne Rombouts en Wilfried Vandaele zitten in de klimaatcommissie. We zullen hun de boodschap doorgeven.

Onze vroegere resolutie heeft daar ook toe bijgedragen. Ik vind dat dit het zwaartepunt moet zijn van wat we doen. Als wij initiatieven van Green Track en Pulse willen ondersteunen, dan vind ik dit een fantastische gelegenheid.

Ik deel uw bezorgdheid om een administratief zo eenvoudig mogelijk traject te rijden. Het is een beetje uit de hand gelopen, maar de tweestappenaanvraag vroeger had tot doel om de hele dossiervorming sterk te verlichten. Men maakte eerst een aanvraag op een A4-blad op, nadien gebeurde er een preselectie en pas dan kwam er een uitgewerkt dossier. Om die manier vermijdt men dat iemand met 40 aanvragen komt waarvan er 6 kunnen worden gehonoreerd en 34 mensen een dik dossier schrijven dat finaal wordt afgeschreven omdat er te weinig middelen zijn.

Het A4'tje uit de eerste fase is intussen een beetje verworden tot een dik dossier. De intentie was echter om de dossiervorming beperkt te houden. Men gaat soms al met architecten en specialisten aan de slag terwijl er absoluut nog geen garantie is. Dat is eigenlijk een vorm van dossiervorming die overbodig is. Voor mij is een hervorming goed zolang de dossiervorming maar lichter wordt.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal die laatste opmerking ter harte nemen. Het is soms goed om nog eens gewezen te worden op de oorspronkelijke doelstelling. Ik zal nagaan hoe we daarin de best mogelijke manier van werken vinden.

Mevrouw Bastiaens, mevrouw Van Werde, ik heb verwezen naar maart 2017, maar intussen blijven een aantal elementen van positieve tijdsdruk in het proces

zitten. Begin december is er immers de tweede klimaatconferentie van de Vlaamse Regering waarbij aan elke minister met aandrang wordt gevraagd om met concrete methodes en lijsten te komen.

Boven op de FoCI-middelen die er zijn, wordt er voor 2017, 2018 en 2019 respectievelijk 3 miljoen, 5 miljoen en nog eens 5 miljoen euro toegevoegd, samen met een eenmalig bedrag – mogelijk over meerdere jaren te spreiden – van 2 miljoen euro voor de eigen Vlaamse cultuurinfrastructuur. Dat is in totaal 15 miljoen euro.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, u verwees net naar de klimaattop op 1 december, maar vanmorgen is ook afgesproken dat op 1 december de commissie vergadert over de begroting en de beleidsnota's. Het moet dus wel mogelijk zijn om die agenda's op elkaar af te stemmen.

De voorzitter: Dat is een goede bekommernis.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de coproductieakkoorden – 282 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Minister, in de beleidsnota Cultuur 2014-2019 gaf u aan dat u de bestaande internationale coproductieakkoorden zou screenen op hun relevantie en dat u, indien uit consultatie van het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) en de sector zou blijken dat dit wenselijk is, bijkomende coproductieakkoorden zou sluiten of oude akkoorden zou actualiseren.

Ik stelde u hierover een schriftelijke vraag op 29 september 2015 waarin u duidde dat er op basis van een screening van de coproductieakkoorden een plan van aanpak opgesteld was en dat u in eerste instantie de Europese coproductieakkoorden onder handen zou nemen. U zoomde daarbij in op drie aspecten: de herziening van het Europees verdrag voor cinematografische producties; de opzegging van het akkoord met Italië en de stopzetting van de voorlopige toepassing van het akkoord met de Zwitserse Confederatie; en een nieuw coproductieakkoord met Frankrijk.

Begin 2016 besliste de Vlaamse Regering dan om de formele onderhandelingen te starten met Frankrijk over een nieuw coproductieakkoord.

Minister, welke concrete implicaties heeft de opzegging van het akkoord met Italië en de stopzetting van de voorlopige toepassing van het akkoord met de Zwitserse Confederatie op Vlaamse producenten? Impliceert dit dat Vlaamse producenten nu wel een beroep kunnen doen op de Europese Conventie voor Cinematografische Coproducties?

Welke stappen heeft de Vlaamse Regering sinds begin 2016 gezet om een nieuwe coproductieovereenkomst af te sluiten met Frankrijk? In welk stadium bevindt dat proces zich momenteel?

In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag gaf u ook aan dat u in eerste instantie de Europese coproductieakkoorden zou aanpakken. Die zijn namelijk het meest dringend voor de Vlaamse producenten. Zult u in de nabije toekomst ook werk

maken van de herziening van de niet-Europese coproductieakkoorden? Een beetje toelichting, graag.

Wat is de stand van zaken betreffende de herziening van het Europees Verdrag inzake cinematografische coproductie? Hebt u een zicht op de timing en implementatie?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Van Werde, de Belgische federale overheid en de Zwitserse confederatie stopten in juli 2015 de voorlopige toepassing van het bilaterale coproductieakkoord. Op 10 november 2015 heeft federaal minister van Buitenlandse Zaken Reynders het akkoord met Italië opgezegd. Dat akkoord is dus niet meer in werking sedert 15 oktober 2016. Artikel 2, paragraaf 4, van het Europees Verdrag inzake cinematografische coproductie stelt wel dat indien er geen bilateraal akkoord is voor coproducties tussen twee partijen bij de conventie, de conventie zal worden gebruikt voor bilaterale coproducties. De Vlaamse producenten kunnen dus altijd nog wel, en nu dus voor deze twee landen in het bijzonder, een beroep doen op dat verdrag.

Wat uw vraag over Frankrijk betreft: een laatste correctie werd aangebracht in de tekst en een vertaling is afgerond. Dit werd aan de Franse gesprekspartner bezorgd. Men wacht momenteel op een formele instemming van de Franse gesprekspartner. Wanneer die er is, zal de tekst aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd en zal een machtiging tot ondertekening worden gevraagd. Vooraleer tot ondertekening kan worden overgegaan, moet de koning – in de praktijk is dat dan de minister van Buitenlandse Zaken – op de hoogte worden gesteld van het sluiten van het akkoord. Die heeft dan dertig dagen om al dan niet een bezwaar te formuleren. Na ondertekening wordt de procedure voor een instemmingsdecreet gevolgd, en wordt het ontwerp van instemmingsdecreet samen met het akkoord ook voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Wat uw vraag over de niet-Europese coproductieakkoorden betreft: het klopt dat de Europese context prioritair was. Dat blijft ook zo voor de toekomst. Dat wil echter niet zeggen dat ik geen werk wens te maken van akkoorden met niet-Europese landen, indien dat opportuun is. Zo werd de Vlaamse Gemeenschap gecontacteerd door de Mexicaanse ambassade met de vraag een coproductieakkoord te sluiten. De vraag van Mexico betreft één akkoord voor heel België. In het verleden liepen er reeds gesprekken tussen de Franse Gemeenschap en Mexico. Het kan dus opportuun zijn om ons daarbij aan te sluiten, samen met de Duitstalige Gemeenschap. Dat wordt momenteel onderzocht.

Tijdens de zomer organiseerde het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CSJM) ook al een eerste overlegmoment met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) en de vertegenwoordigers van de producentenverenigingen anim.be, Flanders Doc en de Vlaamse Onafhankelijke Film & Televisie Producenten (VOFTP) over dit thema. Hierbij werd gesproken over akkoorden met Europese landen, en ook met niet-Europese landen. Er werden geen grote nieuwe noden gesignaleerd door de producenten met betrekking tot akkoorden met niet-Europese landen. Dat kan natuurlijk in de toekomst altijd wijzigen. Daarom zal het niet bij eenmalig overleg blijven. Het is wel degelijk de bedoeling om met deze partners de vinger aan de pols te houden en in de toekomst regelmatig opnieuw samen te zitten.

Ten slotte was er uw vraag over de herziening van het verdrag. Op 30 augustus 2016 werd het Departement CJSM ingelicht over de goedkeuring van de ontwerp-tekst voor de herziening van het Europees Verdrag inzake cinematografische coproductie door het Comité van Ministers bij de Raad van Europa. De conventie zal weldra worden opengesteld voor ondertekening. Het Comité van Ministers zal beslissen over de concrete plaats en datum van ondertekening. De herziening van de conventie werd reeds op 8 mei 2015 op de agenda gezet van de werkgroep voor

gemengde verdragen. Daar werd de conventie gedefinieerd als een gemengd verdrag, dat zowel gemeenschaps- als gewestelijke en federale bevoegdheden betreft. Ondertekeningsformule 3 werd vastgelegd. Dat betekent dat de federale overheid zal ondertekenen, met de vermelding van de andere overheden. Ik bereid momenteel een gezamenlijke nota met minister-president Bourgeois voor, die we gezamenlijk op de agenda van de Vlaamse Regering zullen zetten. Daarin zullen we dan de machtiging tot ondertekening vragen. Aangezien het een gemengd internationaal verdrag betreft, heb ik zelf de timing slechts beperkt in handen. Met het oog op de ondertekening en de ratificatie kan mijn administratie dit uiteraard wel aankaarten bij de betrokken administraties van de andere overheden, en ik zal dit uiteraard ook aankaarten in gesprekken met collega-ministers. Daar het VAF nu reeds instaat voor de implementatie van de huidige conventie, is het logisch dat het VAF de coproducties ook in de toekomst zal erkennen.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. De Vlaamse filmsector kan er alleen maar wel bij varen dat die coproductieakkoorden worden geactualiseerd. Er waren een aantal pijnpunten, dat weet u. Minoritaire coproductanten moesten een onrealistisch hoog bedrag inbrengen, en een deel van het artistiek en technisch personeel. Dat aandeel was ook te belastend voor de minoritaire coproductant. Het is ook een goede zaak dat het verouderde akkoord met Italië wordt stopgezet, na de stopzetting van de voorlopige toepassing van het akkoord met Zwitserland. Ik ben ook blij met uw antwoord in verband met de Europese akkoorden. Het zal inderdaad niet zo vanzelfsprekend zijn. U hebt nog wel een weg af te leggen, als ik dat zo hoor. Het lijkt me echter een goede zaak. Het is natuurlijk logisch dat er eerst werk wordt gemaakt van de Europese akkoorden, maar als we ambitieus willen zijn, dan moeten we ook durven te kijken naar de niet-Europese coproductieakkoorden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over burn-out in de audiovisuele sector – 196 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Voorzitter, op dinsdag 15 september 2016 publiceerden het sectorfonds Mediarte.be en het hr-bedrijf Attentia de resultaten van hun studie. De studie wijst uit dat er een verhoogd risico is op een burn-out in de audiovisuele sector.

Ik haal enkele redenen aan die volgens de studie het risico in deze sector op een burn-out verhogen. Ten eerste zien we dat de herstel nood in de audiovisuele sector hoog is: 47,7 procent van de werknemers in deze sector ervaart een hoge nood aan herstel. Van deze 47,7 procent geeft maar liefst 24,7 procent aan altijd herstel nood te ervaren. Ten tweede zijn medewerkers in de audiovisuele sector zeer geëngageerd en ervaren ze veel plezier in hun werk. Dit hoge engagement in combinatie met een hoge werkdruk vergroot de kans op een uitval wegens ziekte of burn-out.

Ten derde vindt 66,7 procent van de respondenten de verloning problematisch en 57 procent ervaart de arbeidsorganisatie als gebrekkig. Uit de studie haal ik ook enkele punten waarop ingespeeld kan worden om een uitval door ziekte of een burn-out te vermijden. Zo lees ik in de studie dat in een eerste fase een betere arbeidsorganisatie, een lager werktempo en een betere verloning als preventieve

maatregelen kunnen worden getroffen. In een tweede fase is er volgens de studie ook nood aan betere loopbaanmogelijkheden, meer inspraak en meer autonomie. Op basis van deze studie kan dus een actieplan worden opgesteld met preventieve maatregelen. De gemaakte risicoanalyse is alvast een eerste stap in de richting van een dergelijk actieplan.

Minister, bent u op de hoogte van deze studie? Wat vindt u van de cijfers? In welke mate is de grote kans op een burn-out in de audiovisuele en cultuursector een aandachtspunt in uw cultuurbeleid? Welke specifieke maatregelen hanteert uw beleid om burn-outs in deze sector tegen te gaan? Bent u het eens met de oplossingen die worden aangereikt in de studie? Hoeveel actieplannen zijn er al? Denkt u aan het opleggen van een verplichting? Ik kijk uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, collega's, vooreerst licht ik kort de totstandkoming van de studie toe. Eind 2013 ondertekenden vertegenwoordigers van de audiovisuele sector, in aanwezigheid van de toenmalige minister van Media, een Sociaal Charter met daarin een reeks gedragsregels in verschillende sociale domeinen, zoals opleiding, werkomstandigheden en de verhouding werk-privé en dergelijke. Met de ondertekening engageren de partners, waaronder Vlaamse en regionale omroepen, individuele audiovisuele bedrijven, beroepsverenigingen, koepelorganisaties en vakbonden zich om sociaal verantwoord te ondernemen. Vervolgens werd in 2014-2015 door het sociaal fonds voor de audiovisuele sector mediarte.be het project Werkbaar Werk van het Europees Sociaal Fonds (ESF) georganiseerd. Dat gebeurde met steun van de Vlaamse overheid. Het project bestond uit vijf afzonderlijke campagnes, met als doel om de sector te informeren en te sensibiliseren over welzijn op de audiovisuele werkvloer. De thema's waren werkdruk, emotionele belasting, autonomie, afwisseling en ondersteuning door leidinggevenden.

In navolging van zowel het Sociaal Charter als het project Werkbaar Werk werd gezocht naar een passend meetinstrument voor een sectorbevraging, met als doel het maken van een risicoanalyse van de gehele sector, en ook om bedrijven uit de sector de kans te geven een eigen risicoanalyse te maken. Die bedrijven zijn sinds de vernieuwde wetgeving over psychosociale risico's van 2014 verplicht een risicoanalyse op te maken van het geheel van risico's die de gezondheid van werknemers kunnen aantasten. Om bedrijven hierbij te helpen, lanceerde mediarte.be dit voorjaar mediasensor, een collectieve risicoanalyse van psychosociale aspecten. Die analyse is op maat gesneden van de audiovisuele sector, en is conform de nieuwe wetgeving. De resultaten van de mediasensor zijn nu bekend. 41 bedrijven namen deel, 2966 medewerkers ontvingen de vragenlijst via een uitnodiging per mail, met meerdere herinneringen tijdens de looptijd van de bevraging. 1516 vragenlijsten werden effectief ingevuld. De participatiegraad bedraagt 51 procent en de resultaten werden representatief bevonden voor de werkbeleving in de audiovisuele sector.

Een opvallende conclusie uit deze resultaten is wel dat de audiovisuele sector bijzonder hoog scoort wat betreft engagement – 89,5 procent – en plezier in het werk – 90,44 procent. Tegelijk wijst de studie ook op herstel nood, wat neerkomt op mentale vermoeidheid wegens het werk. Deze nood wordt ervaren door 43,7 procent van de meer dan 1500 respondenten. Een op vier mensen uit de audiovisuele sector loopt de kans om binnen zes maand wegens ziekte uit te vallen. In de groep met een sterk variërend uurrooster is dit zelfs meer dan een derde: 36,2 procent. Ook kmo's met vijf tot negen medewerkers en mensen met technische profielen kampen met een nog hogere mentale vermoeidheid dan in de rest van de sector het geval is. Het is een paradox: het risico op een burn-out is en blijft hoog, maar ook het plezier op het werk is gelukkig hoog.

Uw tweede vraag gaat over dit probleem als aandachtspunt in het cultuurbeleid. Het engagement en het plezier in het werk van werknemers in de audiovisuele sector is van groot belang voor de creativiteit van de sector. Daarom moet worden ingezet op het behoud van deze waarden. Mediarte.be, partner van het opleidingsproject Mediacademie, speelt hierop in door in het opleidingsprogramma aandacht te besteden aan welzijn op het werk, in het kader van een ruimer talentmanagement. Zo zijn de presentatie en de brochure 'Eerste Hulp bij Burn-Out' (EHBO) tools die zijn voortgekomen uit het ESF-project. Ze worden ook vandaag nog steeds ter beschikking gesteld van de bedrijven uit de audiovisuele sector. In het dossier Burn-out is ook uitgebreide informatie beschikbaar over dit thema en over preventie, via de website van mediarte.be. Wat de cultuursector zelf betreft, verwijst ik naar mijn antwoord op uw schriftelijke vraag van 31 maart 2015.

Ben ik het eens met de oplossingen die aangereikt worden in de studie? Naar aanleiding van de resultaten van de mediasensor maakte mediarte.be een actieplan op maat van de sector op. Het wordt dit najaar gelanceerd. Acties werden uitgewerkt volgens de prioriteiten en aandachtspunten die uit de risicoanalyse zijn gebleken.

Tot deze prioriteiten behoren de arbeidsorganisatie, het werktempo – met daaraan gekoppeld stresspreventie – en vaardigheidsbenutting. Aandachtspunten zijn loopbaanmogelijkheden en rolconflicten. Ook autonomie en inspraak komen aan bod.

Verschillende acties zijn al van start gegaan en worden verder ontwikkeld gedurende de komende maanden en in 2017. Bedrijven hebben zelf echter ook de verplichting een eigen actieplan te formuleren en uit te voeren. Op vraag ondersteunt Mediarte bedrijven hierin, onder andere met de workshop 'Hoe maak ik een actieplan op voor mijn bedrijf?'

Ten slotte vroeg u naar het aantal actieplannen. De resultaten van het onderzoek zijn zeer recent. Mediarte speelde meteen op de bal wat betreft het bijstaan van bedrijven binnen de audiovisuele sector voor het opmaken van dit actieplan. Binnen het opleidingsproject Mediacademie wordt dit thema eveneens onder de aandacht gebracht.

Kortom, ik durf te zeggen dat er nog redelijk wat werk voor ons staat, maar dat de instrumenten die werden ontwikkeld toch al van die aard zijn dat zij ook nu en in de toekomst meer soelaas kunnen brengen dan er vandaag in de cultuursector en in het bijzonder in de audiovisuele sector voorhanden is.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U stelt zelf dat er eigenlijk een soort paradox is: er is heel veel werkplezier, maar tegelijkertijd is er heel wat burn-out. Volgens mij heeft het ermee te maken dat heel wat mensen met passie bezig zijn en passie maakt kwetsbaar. Daarin zit volgens mij de kern van die paradox.

Minister, u verwijst naar uw schriftelijke antwoord van maart 2015. U vergeet echter te zeggen dat vrij recent het Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten een heel grootschalige bevraging is begonnen naar de psychosociale situatie in de sector. Begin januari zullen ze naar buiten komen met de resultaten. Ik denk dat die bevraging noodzakelijk en bijzonder interessant is. Het zal ons namelijk een veel duidelijker beeld geven dat het heel specifiek gaat over de podiumkunsten en de muzieksector. Dat is een heel belangrijk element.

Verder wil ik een derde element aanhalen, maar dat gaat u iets minder aan. We hebben samen met de heer Caron een voorstel van resolutie ingediend. Het is belangrijk dat de meerderheid die ook mee ondertekent. We krijgen steeds meer

tekenen: vanuit de audiovisuele sector is er deze studie, er is de bevraging die op dit ogenblik is gelanceerd door het Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten. Je ziet dat er een heel specifieke aanpak nodig is, juist omdat je met die passie bezig bent. Passie maakt heel kwetsbaar. In de cultuursector – in de ruime betekenis van het woord – geldt: zonder passie geen cultuur. Maar dat heeft natuurlijk ook een aantal consequenties. Ik denk dus dat er een specifieke kijk nodig is in die cultuursector voor dit heel specifieke fenomeen.

Misschien moeten we wachten tot die studie rond is – ze wordt in januari 2017 gelanceerd – om hier nog eens het debat te voeren en er misschien ook voor te zorgen dat ook de meerderheid zich achter dat voorstel van resolutie kan scharen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het kunstenlandschap na de verdeling van de werkingssubsidies – 284 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp·a): Minister, eind juni besliste de Vlaamse Regering over de volgende vijfjarige subsidieronde voor kunstenuorganisaties, voor de ondersteunende organisaties binnen de kunsten en voor de grote Vlaamse kunstinstellingen. We hebben daarover in juli een heel uitvoerig debat gevoerd. Ik zal het nu niet herhalen, maar de conclusie is wel dat het een gekortwiekt of gedecimeerd landschap tot gevolg heeft. Dat leidde tot heel wat consternatie en bezorgdheid binnen de sector.

De organisaties die subsidies ontvangen, krijgen over het algemeen veel minder dan ze hebben gevraagd. Van de 302 aanvragen kregen er 244 een positief advies. Slechts 207 organisaties kregen ook daadwerkelijk een subsidie, waarvan er maar 13 organisaties nieuw zijn in het kunstenlandschap. Voor nieuwe organisaties leek het haast onmogelijk om een werkingssubsidie te verkrijgen.

Vandaag hebben heel wat organisaties die hun werkingssubsidie kwijtspeelden grote kopzorgen. Er is nauwelijks tijd om de organisaties te ontbinden of te vereffenen. De slachtoffers van deze maatregelen zijn voornamelijk de werknemers. Er zullen ontslagen vallen en er moet ook een uittredingsvergoeding worden betaald. Omdat deze organisaties niet onbeperkt provisies mogen aanleggen, is in het verleden in soortgelijke gevallen de Vlaamse Regering tussengekomen.

Minister, hoe zult u er in de toekomst voor zorgen dat nieuwe kunstorganismen succesvol kunnen starten? Hebt u hiervoor een plan?

Toen we in juli het debat voerden, heb ik u gevraagd of er kan worden gedacht aan een uitdoofsubsidie, een transitieubsidie of een uitstroombubsidie. Wat met het sociaal passief voor de kunstenuorganisaties die uit de boot vallen? Hadden ze dat moeten voorzien? Werd de organisaties steeds toegelaten een sociaal passief uit te bouwen wanneer ze dat in hun bestedingsplan aangaven? Zou er niet beter in alle gevallen sociaal passief worden aangelegd?

Ten slotte heb ik een heel belangrijke vraag. Hebt u er zicht op welke kunstenuorganisaties in de problemen zullen geraken?

Het stopt op 1 januari 2017. Ik neem aan dat de organisaties vandaag een zicht hebben op wat er gaat gebeuren. Sommige gaan definitief stoppen, andere gaan

proberen om met andere organisaties samen te werken en gaan projectsubsidies aanvragen. Hebt u zicht op hoe het er vandaag uitziet en welke organisaties effectief in de problemen zullen geraken? Hebt u er ook zicht op hoeveel mensen hun job zullen verliezen of ondertussen ontslagen zijn?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het Kunstendecreet voorziet, zoals u weet, in projectsubsidies die tot drie jaar kunnen duren. Deze meerjarige projecten zijn ook bedoeld voor de opstart van een vaste werking van een kunstenorganisatie. Het blijft echter een feit dat het kunstenveld de voorbije jaren steeds groter is geworden en dat de vraag om middelen verder is gestegen. Daardoor is – zelfs met de bijkomende middelen van voor de zomer en van nu, voor volgend jaar – de selectie strenger geworden. Hoewel het iets zal verbeteren de komende jaren, zal dat fundamenteel niet veranderen. Maar dit betekent niet dat er geen mogelijkheden zijn voor kwaliteitsvolle, en ook kwaliteitsvolle nieuwe initiatieven.

Het is belangrijk duidelijk te zijn over wat men precies bedoelt met een sociaal passief. Wanneer een organisatie moet overgaan tot het ontslag van medewerkers is ze wettelijk verplicht hiervoor een voorziening te hebben aangelegd. Dit staat los van de bepalingen uit het Kunstendecreet. Voorzieningen worden dan ook niet bij de reserves geteld die een organisatie mag aanleggen volgens het Kunstendecreet. Verder is het organisaties toegestaan om – wanneer ze een positief jaarresultaat hebben – dit te bestemmen in een fonds voor sociaal passief, dat dient voor mogelijke, niet vaststaande ontslagen in de toekomst.

Het aanleggen van reserves – en dus het opbouwen van een dergelijk bestemd fonds – is mogelijk binnen het Kunstendecreet voor zover dit gebeurt als resultaatbestemming en de totale aangroei van deze reserve over de subsidieperiode niet hoger is dan 20 procent van de gemiddelde jaarlijkse personeels- en werkingskosten berekend over de beleidsperiode. Hierdoor konden – en kunnen – organisaties binnen de geldende reservenormen te allen tijde geleidelijk een bestemd fonds voor sociaal passief opbouwen gedurende de jaren waarin er geen onmiddellijke dreiging van vereffening van de organisatie of andere ontslagdreiging was.

De keuze om beschikbare middelen uit een positief werkingsresultaat integraal te herinvesteren in de werking, dan wel voorzichtigheidshalve ook een deel daarvan in een fonds voor sociaal passief te reserveren, is de vrije keuze en verantwoordelijkheid van de gesubsidieerde organisaties zelf. Om die reden is de Vlaamse Regering bij vorige gelijkaardige beslissingen ook niet tussengekomen in het sociaal passief.

Bovendien wil ik het volgende toevoegen. Het is een bewuste keuze geweest van de decreetgever om het beslissingsproces van het Kunstendecreet af te ronden op 30 juni. Daardoor ontvangt de organisatie nog zes maanden de nodige middelen, terwijl de betrokken personeelsleden in vooropzeg kunnen worden geplaatst.

Is het niet beter in alle gevallen een sociaal passief aan te leggen? Dit is moeilijk te stellen en afhankelijk naargelang de structuur van een organisatie. Dit is bij organisaties met weinig personeelsleden in vast dienstverband totaal anders dan bij organisaties met veel personeelsleden in vast dienstverband. Zoals al toegevoegd, is het echter slechts mogelijk om fondsen aan te leggen als resultaatbestemming en kan dit dus enkel indien er positieve resultaten zijn. Dat laatste spreekt nogal voor zich.

Heb ik zicht op de problemen in het algemeen en op het jobverlies in het bijzonder? Dit valt op dit ogenblik moeilijk in te schatten. Een aantal organisaties zullen hun werking immers met andere middelen continueren. Daarnaast zal de groei van andere organisaties ook een verhoogde tewerkstelling binnen deze organisaties met zich kunnen meebrengen en worden er ook nieuwe organisaties structureel

ondersteund die personeel zullen of kunnen aanwerven. Bovendien werken de gesubsidieerde organisaties binnen een zeer breed spectrum van tewerkstellingswijzen, gaande van organisaties met relatief veel werknemers in vast dienstverband tot organisaties met zeer weinig personeel in vast dienstverband aangevuld met freelancers, waar geen specifieke ontslagkost aan verbonden is. Het is dus moeilijk om hier een eenduidig beeld aan te koppelen.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp·a): Minister, dank u voor uw antwoord. U zegt dat de selectie strenger is en dat dit de komende jaren niet zal veranderen omdat er niet meer geld in die projectenpot gaat komen. Heb ik dat goed begrepen?

Minister Sven Gatz: Er komen meer middelen bij.

Yamila Idrissi (sp·a): U zegt dat het moeilijk in te schatten is wat nu de situatie zal zijn. U voert een hele resem argumenten aan. U geeft zelf aan dat u heel bewust in het decreet hebt ingeschreven dat de beslissing op 30 juni moet vallen, zodat er zes maanden duidelijkheid is en dat de organisaties die in vereffening moeten gaan aan hun opzeg kunnen beginnen. Ik vind het een beetje vreemd dat u zegt dat u daar nog altijd geen zicht op hebt, wetende dat op 1 januari de subsidies zullen stoppen. Organisaties die definitief moeten stoppen, zullen dan toch in juli, augustus, september, oktober die opzeg moeten geven. Dat cijfer moet bekend zijn. Ik blijf daar echt wel een beetje op mijn honger zitten. Kan daar geen duidelijker informatie over gegeven worden?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik ga het debat over het Kunstendecreet niet opnieuw openen. Dat hebben we eind juni, begin juli gedaan.

Wat de vragen van de collega betreft, van 'mevrouw Landuyt': die vraag leek heel sterk op een vraag die ik al eens had zien passeren, een vraag van de heer Landuyt. Het zal puur toeval zijn. De heer Landuyt is nooit opgedaagd om die vraag te stellen. *(Opmerkingen van Yamila Idrissi)*

Ik zie dat die vraag wordt gerecycleerd. In het kader van de duurzaamheid is het heel interessant om vragen te recyclen.

Het is inderdaad zo dat we de beslissing hebben genomen, maar de vraag die u nu stelt werd in het verleden ook al gesteld, onder andere aan toenmalig minister van Cultuur Schauvliege over de aanleg van een fonds. U vroeg toen of de overheid daar ook voor een stuk moest in passen. Minister Schauvliege antwoordde dat het aan de organisaties was om ervoor te zorgen dat ze een sociaal passief zouden aanleggen. Dat ze daar ook verantwoordelijk voor zijn is niet meer dan een maatregel van goed bestuur, ook al heb ik begrip voor de moeilijkheden die daarbij horen. Voor nieuwe organisaties is het sowieso moeilijk om op te starten in een groot veld met veel spelers. Als je daar als nieuwe speler bijkomt, is dat niet eenvoudig.

Zoals de minister zei, maken we nu meer geld vrij voor projectsubsidies, die juist aangewend kunnen worden voor jonge kunstenaars of beginnende artiesten en organisaties. Vanaf nu zal er duidelijk een groeiproces zijn. Een startende organisatie moet eerst lokaal ondersteund worden en daarna waarschijnlijk regionaal, met het fameuze decreet dat er zit aan te komen. Dan ga je een categorie hoger en dat zijn de juiste stappen die men zal kunnen volgen. Of de overheid daartoe hoort bij te dragen, dat denk ik niet. Het is aan de organisaties zelf, die daarvoor misschien wel gecoacht kunnen worden, om te zorgen dat ze hun passief aanleggen en dat ze de mensen waarmee de relatie zou stoppen op een deftige manier kunnen uitbetalen. Dat is de verantwoordelijkheid van iedere organisatie. Misschien was daar in

het verleden wat te weinig aandacht voor, maar het is voor die organisaties één van de aandachtspunten voor de toekomst.

Bart Caron (Groen): Minister, misschien doet oKo dit ook? Ik doe in dit verband een oproep aan oKo: het zou interessant zijn, los van de politieke betekenis die de ene of de andere van ons daaraan geeft, te weten wat het lot is van het personeel van de organisaties die een meerjarige erkenning verloren hebben, al was het maar omdat we inzicht zouden krijgen in wat er precies gebeurt. Ik vind ook dat het niet verkeerd zou zijn dat onze eigen administratie, die toch een directe band heeft met die organisaties, daar puur informatief een kleine bevraging rond doet.

Ook ben ik voorstander van een sociaal fonds binnen de sector, via bijdragen uit de sector zelf en niet van de overheid. Er zijn nog wel meer maatschappelijke sectoren waar dat gebeurt. Ik nodig de sector uit om daar zelf eens over na te denken. Deze informatie kan helpen om daar inzicht in te krijgen, ook al blijft het een zeer complexe materie. Je kunt je ook afvragen, als het om personeel gaat met lange anciënniteit, of de overheid daar dan al dan niet moet voor opdraaien, dan wel of de organisaties daarvoor een buffer moeten opbouwen, of het gecollectiviseerd moet worden binnen de sector. Dat zijn moeilijke kwesties. We moeten ook zicht krijgen op wie daardoor in financiële problemen komt: zijn dat de raden van bestuur, indien ze ter verantwoording geroepen worden en daarvoor aansprakelijk worden gesteld? Het is dus wellicht zinvol om die gevolgen eerst goed in beeld te brengen, voor er maatregelen worden genomen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Idrissi, ik vrees dat we hierover fundamenteel van mening verschillen – ik zeg het liever meteen zoals het is. Uw vraag gaat ervan uit dat de overheid nog een bijkomende 'nazorg' aan de sector verplicht is om het afvloeien van een aantal mensen uit de cultuursector zo aanvaardbaar mogelijk te maken, terwijl ik van oordeel ben dat met de opbouw, gedurende vijf jaar, van een aantal middelen rond het sociaal passief, waar men, los van het Kunstendecreet, ook wettelijk en sociaalrechtelijk toe verplicht is, daarvoor toch al in grote mate soelaas moet kunnen bieden. Dat is niet in elk geval zo en ik ben mij daarvan bewust. Een feitelijk element is dat meeste werknemers in de kunstensector binnen de loongrens zitten waardoor ze aan een vooropzeg komen van drie maanden per periode van vijf jaar. Voor het merendeel onder hen, bij tijdige vooropzeg per 1 juli 2016, zullen de problemen na 31 december van dit jaar daardoor beperkt zijn.

Voor de problemen die er dan nog zijn – en ik wil het niet anoniem bekijken, het gaat wel degelijk telkens om een individueel persoon, die na ontslag niet meteen uitzicht heeft op ander werk – denk ik wel dat de gesprekken rond een sociaal fonds vanuit de sector soelaas kunnen brengen. Voor het antwoord op een schriftelijke vraag van de heer Bajart heb ik de eigen vermogens van de culturele organisaties in het Kunstendecreet enerzijds en binnen het sociaal-cultureel werk anderzijds opgevraagd. Ik weet wel dat het eigen vermogen niet gelijk is aan het sociaal passief, maar het gaat wel degelijk over een substantieel gecumuleerd bedrag, vooral dan binnen het sociaal-cultureel werk. Daardoor is het zo dat, rekening houdend met het feit dat een aantal organisaties al een sociaal passief hebben en met het feit dat veel organisaties werknemers hebben die binnen de opzegtermijn van zes maanden vallen, voor degenen die daarna nog overblijven men ook een collectieve oplossing zou kunnen vinden.

Het is een goede suggestie, mijnheer Caron, om dan ook over de cijfers te praten, en om – waar mevrouw Idrissi in haar laatste vraag over sprak – vanuit de administratie in samenspraak met oKo daar een betere foto van te maken. U mag het me niet kwalijk nemen, we moeten nog even wachten op de beslissing over de

projecten op 15 januari. De projectenpot is wel degelijk bestemd voor 'nieuw jong talent'. Ik wil het daartoe niet verengen, maar dat was de bedoeling. Een aantal organisaties had in juni geen goede beslissing, maar op 15 januari komen ze misschien wel met goede projecten, dat valt te bekijken, ik weet dat nu nog niet. Misschien krijgen we dan een hele of gedeeltelijke oplossing voor deze vraag.

Ja, we moeten het in kaart brengen, ik ga graag op uw verzoek in. Op 15 januari verwachten we nog een laatste nieuw element. Verder blijf ik bij een aantal van mijn fundamentele overwegingen.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp-a): Mijn vraag was eigenlijk bedoeld om een zicht te krijgen op de situatie. De organisaties die al besloten hebben om in vereffening te gaan, om te stoppen, die kennen we, of we kunnen erachter komen. Ik vind het belangrijk om die informatie te krijgen. Ik ben blij dat u dat via de administratie en oKo gaat opvragen. Dat is belangrijk omdat we – los van de deadline van 15 januari voor de projectsubsidies – dan al kunnen zien of er organisaties zijn die daadwerkelijk in de problemen gaan geraken. Het zou ook kunnen dat het over een zeer klein aantal probleemgevallen gaat, dat de ruimere discussie zelfs niet nodig is. Ik vind het wel belangrijk om die informatie te krijgen. Ik had eigenlijk gehoopt dat we die vandaag al zouden kunnen krijgen voor diegenen waarvoor er al duidelijkheid bestaat; degenen die al beslist hebben dat ze gaan stoppen, of dat ze moeten stoppen. Dat mis ik wel.

Het klopt dat ik in de vorige legislatuur minister Schauvliege bevestigd heb over de oprichting van een fonds met een minimale bijdrage van de overheid en een bijdrage van de cultuursector. Ik wil niet op de discussie vooruitlopen. Als we de cijfers niet hebben, of de stand van zaken niet kennen, kunnen we niet voorop gaan lopen. Ik vind het vreemd dat de heer Meremans dat nu aanhaalt.

Nog een laatste punt, ik vind het echt flauw dat de heer Meremans zit te vitten over wie welke vraag heeft ingediend. Ik wil me daar niet mee bezighouden. Ik wil me bezig houden met de inhoud. Ik wil daarover gerust van mening verschillen, we moeten niet allemaal hetzelfde denken, maar ik wil me niet bezighouden met flauwe opmerkingen. (*Opmerkingen van Marius Meremans*)

Bart Caron (Groen): Minister, ik wil nog suggereren dat u ook eens checkt hoe het zit met het sociaal passief van de organisaties. Ik ken er nogal wat, ik ben er ook bij betrokken, en ik kan u zeggen: er is meestal een zeer beperkte provisie aangelegd voor het sociaal passief, ofwel geen. Het is een beetje zuur om zoveel geld opzij te leggen in de hoop te kunnen doorwerken, maar het geld intussen niet kunnen gebruiken. Het is een morele kwestie: als ze subsidiegeld gebruiken om provisie aan te leggen, voelen ze zich daar ongemakkelijk bij.

Ik geef het u mee omdat de dekking in het veld niet erg groot is.

De voorzitter: Daarmee heb ik de regels overtreden, mevrouw Idrissi, u kunt het woord nog krijgen.

Yamila Idrissi (sp-a): Het is belangrijk om die cijfers op te vragen, minister, maar hebt u daarvoor een deadline?

Minister Sven Gatz: Het lijkt me interessant om een bevestiging te doen na de projectsubsidies in de sector en om een totaalbeeld te krijgen van het aantal ontslagen vanaf 1 juli en hoeveel mensen nog moeten worden uitbetaald na 15 januari. Ik wil natuurlijk ook graag een beeld hebben van het aantal mensen dat is aangeworven. De middelen zijn ten opzichte van 2014 weer gestegen, dat heeft

misschien tot aanwervingen geleid. We moeten een totaalbeeld krijgen met inbegrip van de vragen die u hebt gesteld, mevrouw Idrissi.

Ik kan me inbeelden – ik zal eerlijk zijn – dat het toch weer februari of maart wordt eer we daarover beschikken. Het zal niet op 16 januari zijn, dat wil ik u niet voorspiegelen. Maar het is misschien niet slecht om dan voor het eerst eens zicht te hebben op de impact op sociaalrechtelijk vlak.

Yamila Idrissi (sp·a): Ik kijk uit naar de cijfers en het debat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het e-boek – 334 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, minister, eind 2015 vond de bibliotheekcampagne 'Verborgene parels' plaats, waarbij met een tijdelijke app een beperkt aantal – vijftien dacht ik – e-boeken gelezen kon worden. Dit project kende veel succes, met heel wat gedownloade boeken. Er is dus wel zeker een publiek dat e-boeken wil lezen en ontlenen. Ook bij de bibliotheken is er interesse om met e-boeken aan de slag te gaan. Zowel het publiek als de bibliotheken zijn dus vragende partij voor een uitgebreider aanbod inzake e-boeken.

U meldde ons op 3 maart 2016 dat er gesprekken zouden lopen met de bibliotheken om een permanent aanbod te onderzoeken. Meer concreet wou men kijken welke collectie men wil, op welk doelpubliek men wil mikken en welke middelen er kunnen worden vrijgemaakt. Er zijn ook gesprekken met leveranciers die een e-boekenplatform kunnen aanbieden. Er wordt ook onderzocht of er nauwer kan worden samengewerkt met de Koninklijke Bibliotheek van Nederland. Zij hebben op dit ogenblik wel reeds een ruim aanbod aan e-boeken via onder andere bibliotheken.

Daarom volgende vragen: er zouden gesprekken lopen met bibliotheken over waar men naartoe wil met een permanent aanbod aan e-boeken. Zijn de conclusies van die gesprekken reeds bekend? Zo ja, kunt u die toelichten en duiden op welke manier u daarmee aan de slag zult gaan?

Er zouden eveneens gesprekken lopen over welk platform gebruikt zal worden voor het permanent aanbod e-boeken. Zijn de conclusies van deze gesprekken reeds bekend? Zo ja, hebt u daar enige toelichting bij?

In hoeverre zal de overheid, via Cultuurconnect, middelen vrijmaken om het uitgebreider aanbod aan e-boeken te ondersteunen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Op dit ogenblik is er in Vlaanderen geen permanent breed aanbod van Nederlandstalige e-boeken voor ontlening via de openbare bibliotheek. Voor de zomer is Cultuurconnect gestart met een beperkt experiment in samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek van Nederland. Met dit experiment wil Cultuurconnect het onderzoek naar het e-boek herdenken vanuit de gebruikerservaring in plaats van verder in te zetten op onderzoek naar de ontwikkeling van een specifiek platform. U weet dat we daar in het verleden minder zaligmakende debatten over hebben gevoerd. Men zoekt dus een andere ingang binnen de maatschappelijke uitdaging van de groei van het e-boek in de bibliotheken.

Volgende projecten passen dan ook in de innovatieve projecten die Cultuurconnect na de projectoproep in het voorjaar wil uitrollen. Twee van de geselecteerde projecten zetten specifiek in op e-boeken. Het eerste project werd opgestart vanuit de bibliotheek van Oostende, waar men wil inzetten op een relatief grote groep van oudere inwoners die graag in het Engels lezen, maar fysiek steeds minder mobiel worden. De bibliotheek wil bekijken in hoeverre een aanbod Engelstalige e-boeken kan worden ingezet om reële participatiedrempels te overwinnen. Concreet gaat het dan over fysieke drempels, maar ook over de noodzaak om het boek met grote letters te lezen. De bibliotheek werkt samen met de ouderenzorg te Oostende. Het is een uniek en interessant project omdat de bibliotheek experimenteert met nieuwe technologische toepassingen, gekoppeld aan het bereik van mensen die belemmerd worden in hun participatie. In de marge van dit project wordt er op dit moment een samenwerking uitgerold tussen de bibliotheken van Oostende, Roeselare, Mechelen, Gent en Muntpunt om samen een leverancier te kiezen voor kwaliteitsvol Engelstalig werk. De regierol van Cultuurconnect moet erover waken dat de opgedane ervaring binnen deze beperkte kring van bibliotheken op termijn wordt gevaloriseerd voor de andere bibliotheken.

Een tweede project is van de bibliotheken van Antwerpen en Beringen. Dit project focust op 'samen lezen' en de voordelen die het e-boek daarvoor kan bieden. Op voorwaarde dat er sluitende afspraken zijn gemaakt met de uitgever biedt een e-boek immers een handig voordeel: meerdere lezers kunnen tegelijkertijd hetzelfde e-boek lezen. De bibliotheek van Antwerpen wil dit voordeel verzilveren ten voordele van de leesclubs. De bibliotheek van Beringen zet in op de scholen, die traditioneel een leeslijst uitwerken van boeken die doorheen het schooljaar door alle leerlingen gelezen moeten worden.

Beide projecten hebben gemeenschappelijk dat ze verkennen in welke mate e-boeken een meerwaarde kunnen zijn in een specifieke gebruikscontext en wat daarbij de rol kan zijn van openbare bibliotheken. Beide projecten worden uitgerold vanaf dit najaar tot eind 2017. Cultuurconnect volgt dit pionierswerk nauwgezet op en zal de opgedane kennis en ervaring maximaal delen met het hele bibliotheekveld van Vlaanderen.

Uw tweede vraag in verband met het platform heb ik al onrechtstreeks beantwoord. Vanuit Vlaanderen ligt de focus momenteel op de verkenning van de gebruikerservaring met e-boeken, eerder dan de keuze voor één bepaald platform met een permanent aanbod.

Tot slot vroeg u naar de middelen en de toekomstige ondersteuning. De Vlaamse overheid heeft de uitrol van e-boeken toevertrouwd aan Cultuurconnect. Deze organisatie wil vanuit experimenten kennis en ervaring opdoen om ze nadien vanuit de basis ten dienste te kunnen stellen van de volledige sector van openbare bibliotheken. De experimenten lopen nog tot eind 2017. Het is momenteel nog te vroeg om te spreken over concrete investeringen. Ik wens eerst de uitkomst van de experimenten af te wachten.

De kritische vraagsteller zou kunnen besluiten dat het zoeken en tasten is, en dat we nog niet ver staan, maar het is ook niet zo dat er in de landen rondom ons projecten zijn die massale verspreiding kennen. Het is ook daarom dat we met de Koninklijke Bibliotheek van Nederland samenwerken, om op die manier op een gegeven moment toch de ingang te vinden, tot wanneer het e-boek een vaste waarde kan worden binnen ons bibliotheekwezen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Inderdaad, afgelopen week hebben we geleerd dat de markt van de e-boeken niet ontploft. Integendeel, er is een stagnatie, ook in de

Angelsaksische landen. Ik schrok daar wel even van. Ik dacht dat in de Angelsaksische landen de e-boekenmarkt zou boomen, maar daar is zelfs een lichte afname.

Ik begrijp wel, ook naar aanleiding van de minder goede ervaringen met het vorige platform, dat men nu zoekt en tast en kijkt welk project interessant is om, als de evaluatie goed is, dat project eventueel uit te rollen over alle bibliotheken in heel Vlaanderen. Dat is wat Cultuurconnect ook doet. Dat lijkt me inderdaad wel de juiste aanpak. Het blijft zoeken en tasten, maar het biedt alleszins, zeker voor specifieke doelgroepen, mogelijkheden voor de toekomst. We zullen dus zien. Ik zal in de loop van volgend jaar, bij de evaluatie, opnieuw dezelfde vraag stellen. Het zoeken en tasten doet Cultuurconnect heel erg goed. We zullen dus afwachten wat het wordt.

Bart Caron (Groen): Het gaat wel héél erg traag, maar misschien is het legitiem. Denken vanuit de lezers en gebruikers vind ik op zich wel een legitiem uitgangspunt, maar het gaat wel heel traag. Maar goed, we zullen wel zien.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.